

På banen

Selvtillid, øget koncentrationsevne og sociale succeser
– det er gevinsten ved at sætte floorball på STU-skemaet
på behandlingsinstitutionen Dyssegården

15/2012

3. AUGUST

ISSN 0105-5399

AnsvarshavendeForbundsformand
Benny Andersen**Redaktion**Jens Nielsen (redaktør), jni@sl.dk
Kurt Ladefoged, kl@sl.dk
Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk
Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Steven Leweson (layout), stl@sl.dk

Prik, læserindlæg, artikler og anmeldelser er ikke nødvendigvis udtryk for redaktionens eller organisationens mening. Redaktionen påtager sig intet ansvar for uopfordret indsendt stof.

Alle artikler fra Socialpædagogen tilbage til 1999 kan findes på www.socialpaedagogen.dk/arkiv

Adresse

Socialpædagogen
Brolæggerstræde 9
1211 København K
Tlf. 7248 6000. Fax 7248 6001
Åbningstid: mandag-onsdag 9-15,
torsdag 9-17, fredag 9-13
redaktionen@sl.dk
www.socialpaedagogen.dk

Læserbreve og kronikker

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises. Kronikker bringes efter en redaktionel vurdering og må højst fylde 8.000 anslag. Læserbreve og kronikker, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet. Indlæg sendes til redaktionen@sl.dk

Annoncer

Sendes til redaktionen@sl.dk
Se priser, formater, deadlines osv. på www.socialpaedagogen.dk/annoncer

Kommende deadlines

Deadline for læserbreve og stillingsannoncer til 16/12, der udkommer den 17. august, er mandag den 6. august kl. 12.
Deadline for stillingsannoncer til 17/12 er den 20. august kl. 12.
For tekstsideannoncer er deadline til 17/12 onsdag den 15. august.

Redaktionen af 15/12
er afsluttet den 06.07.2012

Abonnement

Abonnementspris 2012:
922,00 kr. inkl. moms (24 numre)
Løssalg: 44,00 kr. + porto

Oplag

42.081 i perioden
01.07.10-30.06.11

Tryk og produktion

Datagraf Auning AS

Forsidefoto

Martin Bubandt

Medlem af
Danske
Specialmedier

KOMMENTAR

En aktiv og organisk vidensbank, der netop er drevet af, at vores medlemmer og andre interesserede bruger den og kommenterer på den – og ikke mindst: Sætter viden i banken

Banken er åbnet

Af Pernille Christoffersen
Forbunds næstformand

FOTO: RICKY JOHN MOLLØY

Socialpædagogerne har fået en bank. En vidensbank – fuld af viden, faglige artikler, titler på lærebøger, spændende fortællinger fra praksisverdenen, forskningsoversigter, nyttige værktøjer, regler og rammer for arbejdsmiljø og overenskomster. Og meget, meget mere. Kort sagt en bank fuld af inspiration og faglige input. En bank målrettet socialpædagoger og fuld af viden om det socialpædagogiske område og de mennesker, socialpædagoger arbejder med. Hvis du ikke allerede har været en tur i banken, kan jeg kun opfordre til at lægge vejen forbi www.slvidensbank.dk.

Vi har glædet os længe til at åbne banken. Og vil nok i virkeligheden først i løbet af de kommende måneder for alvor se, om banken kan leve op til de forventninger, vi har til sådan en samling af viden. Vores håb er, at Vidensbanken bliver en aktiv og organisk vidensbank, der netop er drevet af, at vores medlemmer og andre interesserede bruger den og kommenterer på den – og ikke mindst: Sætter viden i banken. Så sidder du inde med ideer til eller eksempler på viden og praksisforløb, så hører banken gerne fra dig. Det er der allerede en håndfuld, der har benyttet sig af.

Banken er en mulighed for én samlet indgang til viden, erfaringer og faglig viden. Vi håber, den vil blive brugt som et sted, hvor studerende kan finde faglitteratur, relevante undersøgelser eller få overblik over den nyeste forskning. At den vil blive brugt af medlemmerne som et sted, hvor man indhenter viden om sit arbejdsfelt – viden, der kan ruste til det daglige arbejde. Og at banken også vil blive brugt af vores omverden som en portal til viden og data på området.

Vidensbankens første nyhedsbrev lander i modtagernes mailboks sidst i denne måned. Og har du ikke allerede tilmeldt dig nyhedsbrevet, kan du nå det endnu. Man kan tilmelde sig nyhedsbrevet nederst på bankens hjemmeside. Nyhedsbrevet fortæller kort om seneste nyt i banken – fx hvilke nye forskningsresultater, analyser og praksisfortællinger, der er blevet indsat i banken. Nyhedsbrevet vil også samle op på anden relevant faglig viden på det socialpædagogiske område og nyt fra vores vidensnetværk. Det er tanken, at nyhedsbrevet skal udkomme en gang om måneden. Og det bliver på den måde en god måde at holde sig ajour med, hvad der sker på det socialpædagogiske fagområde.

Jeg har fx lige set, at Vidensbanken omtaler en nyere bog om skuespilleren Janus Nabil Bakrawi og hans opvækst som anbragt dreng i Danmark. Den bog, vil jeg gerne læse. Ligesom jeg også gerne vil have fingrene i SFI's rapport om udviklingen i beskæftigelsessituationen for personer med handicap. Der er nok af spændende titler i banken. Så god læselyst!

INDHOLD

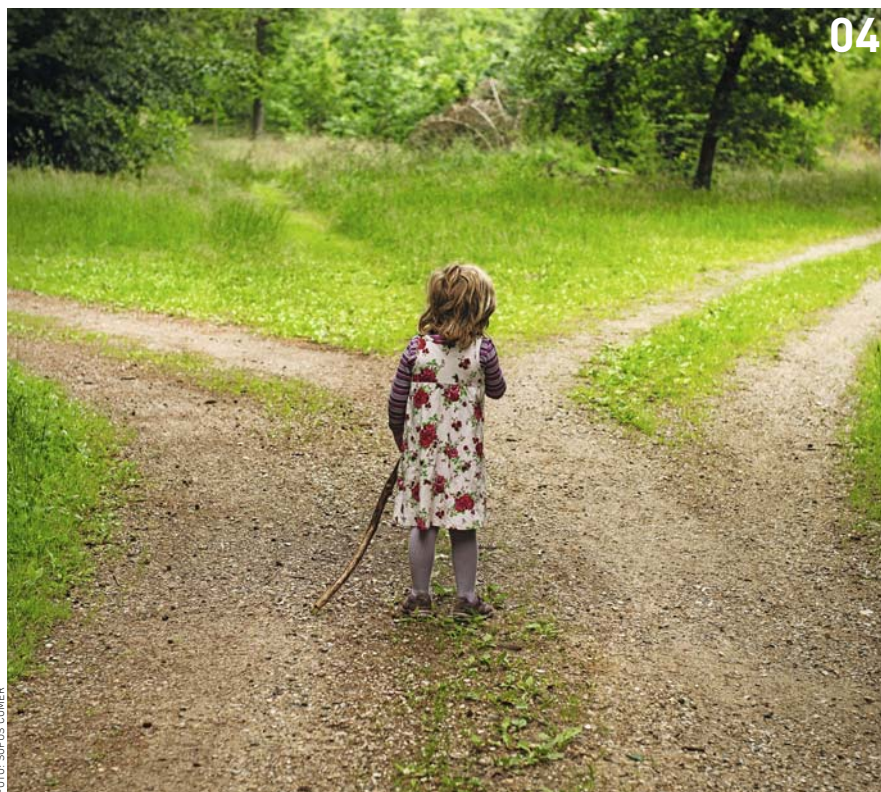

FOTO: SOFUS COMER

04

04 PÆDAGOGISKE GRUNDEVILKÅR

Er det godt at blive i tvivl? Ja, det er i hvert ikke noget at gå i panik over mener socialpædagog Jane Torp: 'Jeg bliver ikke bange, når jeg kommer i tvivl, fordi det er så velkendt', siger hun og peger på, at tvivl også får en til at undres, undersøge og gå nye veje. Jane Torp fortæller om den sunde og den nagende tvivl i den anden af del af serien om tre pædagogiske grundvilkår: tvivl, magtesløshed og midlertidighed. Og lektor og filosof Carsten Pedersen peger på, at den gode pædagog må acceptere, at hun altid kunne have handlet anderledes og bruger tvivlen til jævnlige at minde hende om at kigge sin praksis efter i sømmene for vanetænkning og autopilot

04 Tvivlen bliver konstant sået i mig**08** Tvivl – men fortvivl ikke**10 STU**

Det har givet Patrick og Casper og deres holdkammerater selvtillid, øget koncentrationsevne, bedre søvn og sociale succesoplevelser at få en fysisk krævende og hurtig sportsgren som floorball på skemaet i deres STU-forløb på behandlingsinstitutionen Dyssegården. Gunnar Andersen er pædagogen, der fik ideen og holder de unge til ilden – og endnu er ingen faldet fra

12 Floorball rykker de unge

FOTO: MARTIN BUBANT

10

16 LEDELSESKURSUS

En sandet fordybning mellem bjergene gør det ud for kursuslokale, og en beduinlejr under åben himmel er hotel for kurssets 10 deltagere. I Sinai-ørkenen er stille, og i den stilhed – uden møder og mailboks – finder Malene Læsø Madsen og de ni andre på kurset ro til at arbejde med de ting, der ellers drukner i hverdagen – og med sig selv. Socialpædagogen er taget med på lederkursus i den egyptiske ørken

16 Ørkenen som læremester**19** Pausens kraft**20 PÆDAGOGUDDANNELSEN**
Debatten fortsætter**21 SKÆV BALANCE**
Godt og skidt ved skattereformen**22 SPECIALSKOLER**
Elever slår medarbejderne**24 SLA-GENRALFORSAMLINGER**
Indkaldelse til lokale generalforsamlinger i SLA**24 MANDELØN**
Løn for at være mand**25 GENRALFORSAMLINGER**
Indkaldelse til kredsens generalforsamlinger**26 FAGLIG FORSKEL**
En hård start**28 SYNSPUNKT**
Er vi bange for at udvikle os?**31 LÆSERBREVE****32 SYNSPUNKT**
Bostøtten som hurtigløber

PÆDAGOGISKE GRUNDVILKÅR

Tvivlen bliver konstant sået i mig

I arbejdet med at finde ud af, hvad børnene har brug for og lyst til, ligger tvivlen hele tiden lige under overfladen. Ofte popper den op og sender Jane Torp og hendes kollegaer i Møllehuset i Thisted på detektivarbejde i både børnenes og egne frustrationer

Af Mette Hegnhøj Mortensen, redaktionen@sl.dk
Foto: Sofus Comer

Er tvivl godt?

I tre artikler i dette, det forrige og det næste nummer fortæller tre pædagoger, hvordan de håndterer den tvivl, magtesløshed og midlertidighed, der jævnligt udfordrer dem og indimellem rammer dem hårdere end ellers i deres pædagogiske praksis.

Læs også tre filosofers bud på, hvordan *den gode pædagog* forholder sig til tvivl, magtesløshed og midlertidighed som vilkår for arbejdet med mennesker, og hvilken betydning det har for kvaliteten af det pædagogiske arbejde.

Drengen synger for Jane Torp. Med sin helt egen lyd og sine helt egne ord. Men melodien er ikke til at tage fejl af. Hjulene på bussen, siger Jane. Drengen griner og skifter hurtigt til en ny sang. Oppe i Norge. Ny sang. Skorstensfejeren gik en tur. Ny sang. Postmand Per. Ny sang. Jane ved ikke lige. Drengen gentager melodistumpen lidt højere. Højere endnu. Højt og insisterende. Jane kan simpelthen ikke høre, hvad det er for en.

– Det er skide irriterende, når vi ikke forstår. Det er sådan en konstant latent frustrationsting hos vores børn, at vi ikke forstår dem. Nogen gange kan vi sige pyt og snakke om noget andet. Andre dage er det nok til, at det hele vælter, fortæller Jane Torp.

– Børnene har så meget med, som gør, at det i forvejen er svært for dem. Det er så lidt, der skal til, før det føles rigtig farligt. Den forkerte jakke på, blæsevejr, forkert morgenmad. Små, små ting. Nogen gange kan man ikke sætte en finger på, hvad det er. Måske ved de ikke engang selv, hvad der driller. Er det maven? Ryggen? Savner du? Vi

er rigtig tit inde at tolke på noget, som vi af gode grunde ikke aner, om er rigtigt, siger hun.

Børnenes frustrationer over ikke at blive forstået kan udløse stor tumult på en i forvejen dårlig dag eller hvis det, de forsøger at fortælle, er særlig vigtigt for dem.

– Vi kan aldrig vide på forhånd, hvornår det vælter. Nogle gange har det rigtig stor betydning det, de vil fortælle. Det har det meste af det. Og så er deres mestringsstrategier jo sådan, at så kaster de en kop på gulvet. Måske jeg så forstår. Og hvis jeg stadig ikke gør, så finder de på noget andet. En stomipose for eksempel. Den kan være et rigtig godt våben.

Trods de voldsomme reaktioner, hverdagstviven kan give anledning til, ser Jane Torp det ikke som en kamp mellem hende og børnene.

– Det er sjældent, det handler om os. Men det er selvfølgelig os, det bliver kanaliseret ud på. Det er os, der skal have at vide: 'Nu synes jeg, det er svært. Hjælp mig!'

Detektivarbejde

Drevet af dels børnenes iver dels egen modvilje mod at lade samtalen strande sætter Jane og hendes kollegaer dagligt en større efterforskning i gang for at finde ud af, hvad børnene vil fortælle. De spørger hinanden, de spørger i skolen. Måske er der en, der har en historie, der kan kaste lys over mysteriet.

– Når jeg så forstår. Jamen... fantastisk glæde i børnenes øjne. Det er lige, så man kan se, de tænker: 'Ih! Nu fattede hun det endelig'. Og en kæmpe tilfredsstillelse i en selv. At man knækkede koden.

På børnenes værelser hænger der store fotocollager over sengen. Selvom 'det kan autister ikke overskue'. Det ku' de så godt, viste det sig. Børnene

EKSPERT 'Jeg tror, der er en grund til, at jeg er i Møllehuset. Jeg er et føle-mærke menneske. Ekspert i at mærke og se de ikke-talte ting. Det er derfor, jeg arbejder her og ikke i en bank. Jeg bliver ikke bange, hvis tingene går en anden vej, end jeg lige havde tænkt mig. Jeg bliver ikke bange, når jeg skal tage en beslutning. Jeg bliver ikke bange, når jeg kommer i tvivl, fordi det er så velkendt. Det kender jeg i forvejen som menneske', siger Jane Torp

Tvivl kan hurtigt blive sådan lidt negativt tonet. Men tvivl kan også være mere undrende eller undersøgende. Det, synes jeg, er enormt sundt. Den tvivl bliver hele tiden sået i mig af de udspil, børnene kommer med. Det rykker os og får os til at se nye veje

bruger dem til at fortælle om oplevelser og mennesker, de holder af. De har stor glæde af dem.

– Tvivl kan hurtigt blive sådan lidt negativt tonet. Men tvivl kan også være mere undrende eller undersøgende. Det, synes jeg, er enormt sundt. Den tvivl bliver hele tiden sået i mig af de udspil, børnene kommer med. Det rykker os og får os til at se nye veje, siger Jane Torp.

Jævnligt står hun i en situation, hvor hun er nødt til at handle, uden hun aner, hvad hun skal gøre.

– Man har altid sådan en fornemmelse af, om det er godt eller skidt. Sådan en intuition eller indre mavefornemmelse. Der hvor jeg virkelig kommer i tvivl og kommer til kort, det er, når jeg ikke kan forklare ting. Når jeg kan se, at selvom vi har fulgt den her liste, og vi har set det her og gjort

det her, så er vi stadigvæk i det røde felt hele tiden. Så bliver jeg i tvivl om hele det pædagogiske virke omkring et barn. Er det overhovedet det rigtige, vi gør for ham? Forstod jeg ham, da jeg tolkede det her? Det, jeg synes, han skal, er det fuldstændig ovre på naboens måltrappe? Kan han overhovedet indfri det? Så må vi skole om. Også selvom vi ikke aner, om det er bedre. Vi tager mange chancer, konstaterer Jane Torp.

Tvivlen må ikke blive en dårlig vane

Hun kan et trick. Hun har lært sig #at vende tvivlen om# på dage, hvor den har det med at stikke sit drilagtige hoved frem konstant.

– Det handler også om, hvordan vi er skruet sammen som mennesker. Jeg har sådan en latent tvivl liggende hele tiden. På om jeg er god nok, om jeg slår til. Som menneske. Jeg tænker lynhurtigt: Du gør det ikke godt nok Jane T. Så render tvivlen der foran mig, og jeg synes, jeg skal indhente den.

Men det er Jane Torps erfaring, at det ikke nytter noget at løbe efter tvivlen. I stedet laver hun en slags mental bevægelse, hvor hun registrerer, at den er der, og derefter punkterer sin usikkerhed ved at sige til sig selv: Du gør det rent faktisk godt nok.

– Af og til har børnene bare en rigtig dårlig dag. Lige meget, hvad jeg gør for dem sådan en dag, så hjælper det aldrig nogen verdens ting, fordi de har det, som de har det. Hvis jeg generelt går og er i tvivl om alt, hvad jeg laver, så dræner det mig for energi.

Så kan de være nok så handicappede

Flere af børnene i Møllehuset har piktogrammer, der viser, hvad der skal ske hvornår i løbet af dagen. De har brug for, at de voksne omkring dem har styr på den struktur, de selv er så afhængige af.

– De her børn er dødskarpe. De spotter lynhurtigt, hvem der har den der usikkerhed i sig. Om man er lidt tvivlende, når man skal ind til dem, om vi har styr på det. De fanger det, inden du overhovedet træder ind ad døren, fortæller Jane Torp.

Børnenes følsomhed over for de voksnes usikkerhed og humør i det hele taget, kan også få dem

Jane Torp

Møllehuset, Thisted. Her bor 0-18 årige børn og unge, der lever med flere forskellige fysiske og psykiske handicaps. De fleste af børnene har et meget begrænset eller slet intet verbalt sprog

HVORFOR ARBEJDER DU HER? Der er bare noget helt specielt over de børn her, og jeg har fundet ud af, at jeg er god til at tolke dem, til at se dem og god til at være sammen med dem, når det er svært. Jeg kan hjælpe dem.

HVAD ER DET SÆRLIGE? At de er så handicappede, som de er. Det er svært at se mennesket bag. Det lille lille menneske der har så stor brug for, at man er der.

HVAD SKAL MAN KUNNE? Man skal have lyst til at være sammen med børnene. Til at se bort fra deres handicaps og se dem. Kigge på dem. Være sammen med dem. Grine med dem. Røre dem. Og så skal man have et godt kendskab til sit indre. Eller have lyst til at få det. Man skal vide, hvordan man reagerer, når man møder modstand. Det er basis. Her er det små, små ting som gør, at det hele eskalerer.

HVAD ER DET SVÆRESTE? Det sværeste er bare at sætte sig og være sammen med dem. At turde lade dem komme tæt på.

HVAD GØR DET HELE VÆRD? Når jeg kigger på børnenes øjne, og de stråler. Så er jeg ikke i tvivl om, at alt det, vi nogen gange kæmper og slås for, er det rigtige.

til at drille. En af drengene går tur til andedammen hver dag. Det er samme vej hver gang. Altid til venstre for enden af vejen. Går han turen med en ny voksen, spørger han: Skal vi til højre? Blot en lille test på, om hun har styr på det.

– De fanger de svagheder, vi har. Vi vil jo gerne være så anerkendende og pædagogiske og alt det der, men på et tidspunkt, så kan man godt komme over den der grænse. Hvor man lige bliver presset langt nok ud til at sige: Pyha! Så banker man i bordet eller råber lidt højt.

Lige ud af posen

I Møllehuset snakker pædagogerne sammen mange gange i løbet af en dag og gør sig umage med, at børnene er i fokus. Men den sidste halve time af dagen, når børnene er puttet, drejer det sig ikke (i første omgang) om børnene.

– Vi kigger hinanden dybt i øjnene og spørger: Hvordan har din dag været? Vi deler det gode og det dårlige med hinanden. Fortæller, hvad der var svært. Deler gyldne øjeblikke. Eller spørger: 'Jeg lagde mærke til, at du gjorde sådan og sådan. Det undrer jeg mig lidt over, kan du fortælle noget om det?' Nogle gange kan jeg godt være så forankret i mig selv, at det jeg gør, det er det rigtige. Så skal jeg have lidt hjælp fra mine kollegaer til at få

øjnene op for, at det måske ikke fungerer lige så godt, som jeg havde tænkt, fortæller Jane Torp.

Det er også her i dagens sidste halve time, at Jane og hendes kollegaer for et øjeblik fjerner 'pædagogfilteret' og tillader sig selv og hinanden at sige det, som det (også) er.

– Vi har brug for et rum, hvor det er i orden at sige: 'Jeg synes, det var røv og nøgler i dag'. Vi ved jo udmærket godt, hvordan vi skal skrive, når vi skriver om børnene. Vi skriver ikke, at han er død-irriterende. Men nogle gange skal det bare ud, så det ikke kommer med hjem. Så skal man selvfølgelig have nogen gode kollegaer, der kan kigge på en og sige: 'Hvad var det så, der gjorde det?' Og så kan man komme ind til sagens kerne og få snakket det hen på den rigtige hylde.'

Det er den ærlighed og nysgerrighed, der for Jane Torp gør hendes arbejdsplads til et særligt sted, og får hende til at give lidt mere af sig selv.

– De her snakke gør os kloge på hinanden. Jeg ved, hvornår tingene bliver svære for mine tætte kollegaer. Jeg har let ved at blive usikker. Det kan jeg tale med mine kollegaer om uden at blive ked af det og på en måde, så det reelt kan bruges og rykker i vores arbejde. Tænk at få lov til det på sit arbejde: At udvikle sig som menneske. Det er fantastisk, siger Jane Torp. ■

Jeg har sådan en latent tvivl liggende hele tiden. På om jeg er god nok, om jeg slår til. Som menneske. Jeg tænker lynhurtigt: Du gør det ikke godt nok Jane T. Så ren-der tvivlen der foran mig, og jeg synes, jeg skal indhente den

Tvivl – men fortvivl ikke

Tvivlen er ikke til at komme udenom, når man arbejder i et menneskemylder. Den gode pædagog accepterer, at hun altid kunne have handlet anderledes, og lader tvivlen minde hende om jævnligt at kigge sin praksis efter i sømmene for vanetænkning, siger filosof og lektor Carsten Pedersen

Af Mette Hegnhøj Mortensen, redaktionen@sl.dk
Foto: Sofus Comer

I en tid, hvor pædagoger bombarderes med begreber, og vi synes at tænke, at hvis bare vi har det rette, er der garanti for at lave det gode arbejde, kan Carsten Pedersen blive bekymret for tvivlen. Om den får kvadratmeter nok at boltre sig på i institutionerne.

– Tvivlen er presset af den herskende diskurs om evidens og *best practice*. Men det er værd at huske på, at selv videnskabelige forskningsresultater kan betvivles, og at teori ikke er lavet med henblik på at give handlemuligheder, siger Carsten Pedersen, der er lektor på Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn, UCC og arbejder som konsulent med inklusion og eksklusion.

– Tvivl opfattes måske ikke ligefrem som noget godt, men pædagogens praksis er netop karakteriseret ved et samspil, hvor pædagogen altid kunne have handlet anderledes. Indsatsen kan aldrig være givet på forhånd, men afkræver tværtimod pædagogen en god portion dømmekraft. Tvivlen er et vilkår, siger han.

Og der er nok at komme i tvivl om. Pædagogens hverdag kribler af situationer, der kræver

handlinger og beslutninger, men netop derfor kan pædagogen komme til at overse tvivlen.

– Den beslutnings- og handletvang, der er indbygget i pædagogers arbejde, får dem ofte til at gå direkte til ny handling, når noget ikke fungerer. Det er klart. Men tænker man i problemer, har man en tendens til at begynde at lede efter midler eller metoder, der kan fjerne problemerne, og det er et alt for forenklet syn på den pædagogiske praksis, hvor der er mange forskellige hensyn, der skal tages, og hvor en tilsyneladende effektiv metode kun kan være et af disse hensyn, uanset hvor evidensbaseret den måtte være, siger Carsten Pedersen.

Så har pædagogen fået fejet tvivlen ind under puderne i tumlerummet, må hun ifølge Carsten Pedersen se at få den støvet frem igen. Den kan nemlig bruges til noget.

Af med problebrillerne

Emil ser en kattekillen udenfor og løber fra bordet midt i spaghetten og kødsovsen. De fem andre unger løber efter. Pædagogens vagt slutter om et kvarter, og hun skal nå at tømme opvaske-maskinen og give sin kollega besked om Amalies penicillin. Hvad nu?

I hverdagsmylderet er der nok af hensyn at tage og i stedet for at tænke i problemer, kan pædagogen med fordel tænke i dilemmaer.

– I et dilemmaperspektiv vænner man sig til nysgerrigt at undersøge og reflektere over, hvilke værdier eller hensyn der er afgørende i bestemte arbejdssituationer, siger Carsten Pedersen.

Kattekillen eller bordskik?

Vil pædagogen dyrke dilemmaperspektivet, må hun droppe forestillingen om metoden, der virker på tværs af alle sammenhænge. Hun må tvivle. På

Carsten Pedersen

Cand.mag. i samfundsfag og filosofi, lektor på Pædagoguddannelsen Storkøbenhavn, UCC og konsulent i Nationalt Videncenter for Inklusion og Eksklusion, NVIE.

Se mere på praksisfilosofi.blogspot.com

Tvivel opfattes måske ikke ligefrem som noget godt, men pædagogens praksis er netop karakteriseret ved et samspil, hvor pædagogen altid kunne have handlet anderledes. Indsatsen kan aldrig være givet på forhånd, men afkræver tværtimod pædagogen en god portion dømmekraft

alle entydige, lette og skråsikre løsninger. Sammen med sine kollegaer må hun kaste et nysgerrigt dobbeltblik på hverdagens situationer. Et blik der modvirker skråsikkerhed og sikrer en vis portion omtanke og dømmekraft i pædagogens håndtering af vanskelige situationer.

– Når pædagogen tvivler på en værdi eller et hensyn, hun vedkender sig, åbner det for, at andre vigtige hensyn, hun også vedkender sig, kan tages. Hun bliver i stand til at 'hente sig selv hjem' eller 'genvinde balancen' i situationer, som hun pludselig oplever sig selv fortolke og håndtere på en for entydig måde.

Men pædagogen skal ikke tvivle på alt. En frugtbar tvivel kræver et sikkert ståsted.

– Noget er nødt til at stå fast, ellers kan man ikke tvivle på det, der er relevant at tvivle på i denne situation. Man tvivler fx ikke på retten til at bestemme over sin egen krop som sådan men på, at den er det eneste saliggørende hensyn i denne

situation. Hvis pædagogen dyrker en universel tvivel på alt, hvad hun siger, gør og tænker, vil tvivlen føre handlingslammelse og måske i sidste ende fortvivlelse med sig. ■

Diskuter dilemmaet på facebook

Er Annes tvivel et plus – eller et minus?

Anne er nyanset på et opholdssted, der lægger vægt på bordskik. 'Erfaringen viser, at det gavner børnene', siger lederen. Da ungerne midt under måltidet løber ud for at se en kattekillen, bliver hun alligevel i tvivl om, hvad hun skal gøre. Er tvivlen et plus eller et minus?

Deltag i debatten på facebook / se hvordan på www.sl.dk/facebook

Floorball rykker

Det begyndte med, at en elev gerne ville gå til ishockey. Nu spiller fire elever med i en floorballklub, og den sportslige udfordring, der har haft positive effekter på psyke og fysik, er en del af de unges STU-forløb på den psykiatriske behandlingsinstitution Dyssegården i Nordsjælland

Af Torben Svane Christensen, redaktionen@sl.dk
Foto: Martin Bubandt

de unge

STU

Floorball rykker de unge

Med sine to meter rager Patrick Mather godt op i landskabet og på en floorballbane. I gården på Dyssegården er der et basketballnet på et stativ, og man skulle synes, at den høje 19-årige ville være selvskreven til den sportsgren.

– Jeg har prøvet at spille basketball for sjov, men jeg har aldrig gået til det. Jeg har gået til rigtig mange ting, da jeg var mindre. Det blev for stressende, og derfor har jeg været tilbageholdende med at prøve noget nyt, for jeg ønsker ikke at opleve den stress igen, siger han, mens han sidder i skolestuen med et lidt genert smil og med hovedtelefoner om halsen.

Han spiller på det floorball-hold, hvor fire af stedets elever spiller i Helsingør Hallen. Sporten er en del af hans STU-forløb, så timerne er skrevet ind, og træningen tirsdag og torsdag ligger fast.

– De første par gange sad jeg bare oppe på tilskuerpladserne og kiggede på. Jeg har angst, men så pressede Gunnar mig på en venlig måde, og til sidst spillede jeg med, siger han.

Gunnar Andersen er ansat på Dyssegården. Han er udlært murer og pædagog, og så har han været landstræner for det danske herrelandshold i vandpolo. Dyssegården havde en ide om at tilbyde de unge hockey, og Gunnar Andersen greb ideen, da en af eleverne fremsatte et ønske om at gå til ishockey.

– Jeg kontaktede flere klubber, men der var ingen, der ønskede at tage nye medlemmer ind, der aldrig havde dyrket sporten. Vi indkøbte mål, stave og bold, og så begyndte vi at spille hockey ude i vores gård, fortæller han.

Muligheder, ikke problemer

De unge på Dyssegården er mellem 13 og 19 år med en psykiatrisk diagnose. Flere af dem er skizofrene.

– Da vi havde spillet for sjov i syv måneder, meldte jeg os til en firturnering, hvor vi kom i finalen. De unges nuværende træner så, hvad de

kunne, og han foreslog, at de begyndte at spille på hans hold. Så vi meldte os ind i en floorball klub for unge med funktionsnedsættelse, der holder til i Helsingør Hallen. Det at vores fire unge kom med, har løftet holdet med 50 pct., siger Gunnar Andersen.

Med sin baggrund som træner kan han sætte gang i træningen, hvis træneren ikke lige dukker op til tiden, og han kan være med i taktik-snakken.

Men det er ikke kun holdet, der har oplevet fremgang, det har de unge fra Dyssegården også.

– Gunnar fokuserer på mulighederne. Han fokuserer ikke så meget på problemerne, siger Patrick Mather.

Til sommer flytter han fra Dyssegården til Rødovre sammen med en af de andre unge, der også spiller floorball, og han har allerede besluttet, at han vil fortsætte med at dyrke sporten i en anden klub.

– Jeg er altid spændt og nervøs før træning, og når vi skal spille kamp, men når jeg først er på banen, så glemmer jeg det, siger han.

Da Gunnar Andersen og de fire unge begyndte at tage til træning i Helsingør, havde de madpakker med. Men det er der lavet om på:

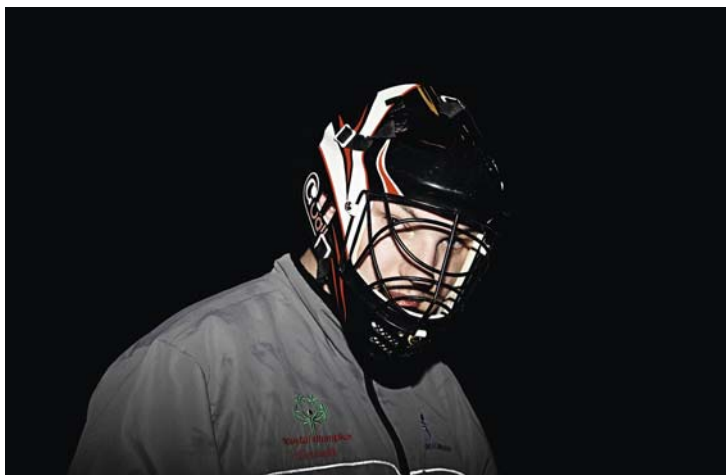
– Jeg tænkte, at vi da lige så godt kunne spise, inden vi tog af sted, så nu tilbereder vi sund og nærende mad sammen som en del af botræningen, siger han.

Det at de fire unge går til floorball, har også inspireret andre til at interessere sig for sporten. En af de unge har fået sig en kæreste, og da der ikke er noget pigehold, spiller hun sammen med drengene på holdet.

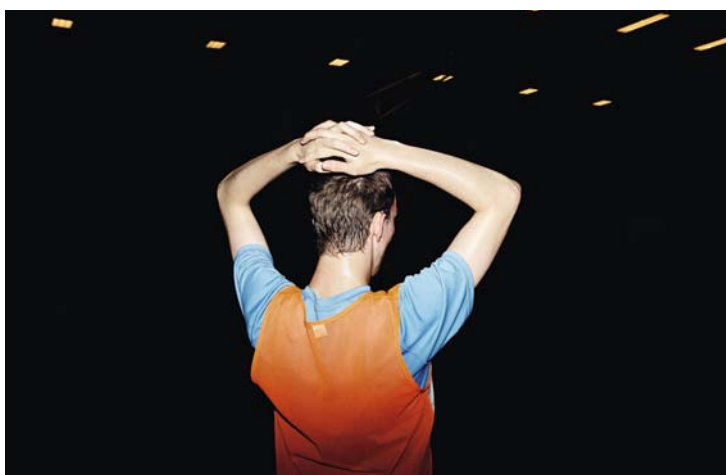
Men det kræver sin pædagog at nå i mål på den lange bane.

– Jeg involverer mig meget. Jeg følger dem til træning og til kampe. Jeg har oplevet, da jeg sad og overværede en træning, at der kom en pædagog fra en anden institution med en ung med downs syndrom. Da hun havde afleveret ham, sagde

GEJST 'Selvfølgelig er der dårlige dage, men jeg har aldrig tænkt mig at stoppe. Det giver mig kampgejst, og jeg har fået nye venner og får en masse gode oplevelser', fortæller Casper Kragh Nicolajsen, der er anfører på holdet

STRESS 'Jeg har gået til rigtig mange ting, da jeg var mindre. Det blev for stressende, og derfor har jeg været tilbageholdende med at prøve noget nyt, for jeg ønsker ikke at opleve den stress igen', siger Patrick Mather (tv), der overvandt sin angst og har holdt fast i floorball

hun, 'jeg smutter igen, og så kommer jeg, når I er færdige.' Han var der to gange, så kom han aldrig igen. Det går jo ikke, siger Gunnar Andersen.

Bedre søvn og koncentration

Casper Kragh Nicolajsen er anfører på holdet. Han har prøvet en bred vifte af sportsgrene, blandt andet fodbold og boksning, men da han fik en hockeystav i hånden, var han solgt.

– Det er tempo på hele tiden og ikke så mange stop. Det går meget stærkere end noget andet, jeg har prøvet. Det giver også en god kondi, og de var gode i klubben til at tage imod os, da vi begyndte der. Selvfølgelig er der dårlige dage, men jeg har aldrig tænkt mig at stoppe, siger han.

Dyssegården

Dyssegårdens målgruppe er børn og unge op til 25 år, der er normalt begavede, med begyndende psykiatriske lidelser, som ikke lader sig behandle alene med intensiv, pædagogisk påvirkning.

De børn og unge, der profiterer af Dyssegårdens tilbud, har alvorlige symptomer, typisk i form af angst, indre kaos, alvorlige kontaktproblemer, isolations-trang, tab af livsenergi, forvrænget realitetsoplevelse, tvangstanker og -handlinger, spiseforstyrrelser, depressivitet, vrede, destruktive og selvdestruktive handlinger som fx cutting, eller selvmordsforsøg. Det er desuden et kendetegn, at børn og unge med disse diagnoser udviser langt mere indadreagerende og selvskadende adfærd i forhold til udadreagerende adfærd, og at deres adfærd og handlinger kan begrundes i en psykiatrisk sygdomsforståelse.

Dermed adskiller målgruppen sig også betydeligt fra adfærdsvanskelige, utilpassede børn/unge. Som følge af deres sygdom kan børnene/de unge miste tidligere indlærte kognitive og sociale færdigheder, ligesom de kan miste håbet og troen på at kunne udvikle et meningsfyldt liv blandt andre mennesker f.eks. i nære relationer, på arbejdsmarkedet eller i uddannelsessystemet.

Læs mere om Dyssegaarden på www.dyssegaarden.dk

PÅ SKEMAET Det er vigtigt, at floorball-træningen er en del af STU'en, for så bliver det til noget, siger Gunnar Andersen (tv), der kan konstatere, at når de unge skal til træning, så står de der til tiden og er klar

Mens han har dyrket floorball, har han tabt 10 kilo, men til gengæld har han taget på i selvværd.

– Det er blevet meget bedre. Det giver mig kampgejst, og jeg har fået nye venner og får en masse gode oplevelser. Jeg er lidt skoletræt, og jeg ser frem til at skulle til træning og kamp, siger han.

Som en del af sin STU er han i praktik i en fritidsklub, og den megen motion gavner ham, når han skal på arbejde og i skole.

– Jeg sover meget bedre, og så har jeg lige fået 10 i dansk. Vi havde også motion her på Dyssegården, før vi begyndte at spille hockey og floorball. Det var cykling og boksning, men jeg har gået og ventet på den rette sport, siger han.

Fremtidsdrømmen er at blive pædagog, og han fortæller, at han får stor ros af personalet i den fritidsklub, hvor han er i praktik.

– Jeg kunne godt tænke mig at træne nogle drenge i floorball. Jeg synes rigtig godt om min STU. Der er mange forskellige ting, og timerne kan fordeles lidt, lige som jeg har lyst til. Den kan også bruges, hvis jeg skal være hjælpetræner. Der er struktur over min STU, men det er også frit, og det giver mig en gejst, siger han.

Ligesom Patrick, har han ikke tænkt sig at stoppe med sporten.

– Nej, jeg slipper ikke floorball, siger han med stor sikkerhed i stemmen.

Casper Kragh Nicolajsen har sammen med en af de andre spillere også været med på klubbens 2. hold med spillere uden funktionsnedsættelser, hvor de var med til at vinde over et andet hold med 11-0.

Ressourcer bliver synlige

Lise-Lotte Løndrup, er afdelingsleder for skolen på Dyssegården og ansvarlig for STU på stedet, og hun kan også se mange fordele ved, at de unge går til floorball.

– Mange af de unge her har svært ved at komme ud og agere med andre mennesker, så der er en helt klar social gevinst ved floorball. STU'en er jo ikke oprindeligt tænkt til vores målgruppe, men det er en god mulighed for dem, siger hun.

Hun fortæller, at det har været en hård kamp med nogle af de unges hjemkommuner, for at de unge kunne få lov til at få lov til at tage en STU.

– Det er jo også en mulighed for de unge til at få en krog i uddannelsessystemet, som kan komme dem til gode. Vores unge kan ikke følge en almindelig uddannelse under sædvanlige betingelser. De vokser ved for eksempel at spille floorball. Det er med til at afdække deres ressourcer, så vi kan rykke dem, siger hun.

Lise Lotte Løndrup peger også på, at motion er en god stabilisator for de unge, når de får den medicin, de får, hvor der er tendens til, at de enten bliver for tynde eller for tykke. Men det kræver en ansat, der brænder for arbejdet.

– Det er vigtigt, at det er den samme, der er med dem til floorball hver gang. En der hele tiden kan være på forkant med de problemer, der kan opstå, når de for eksempel skal overnatte i en gymnastiksal sammen med andre, de ikke kender, siger hun.

STU er en del af et tilbud på Dyssegården, der primært er en behandlingsinstitution. Lise-Lotte Løndrup understreger da også, at floorball er en del af de unges STU – men skemaet er opskrevet med timerne, så de unges skema indeholder flere timer, end der er lovkrav om.

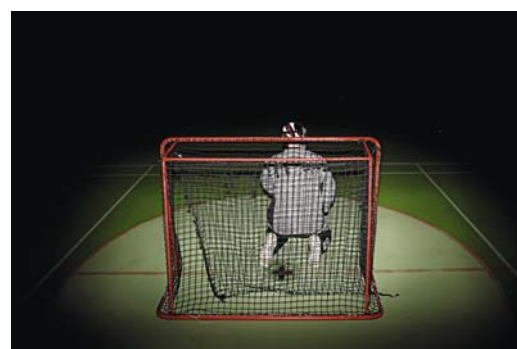
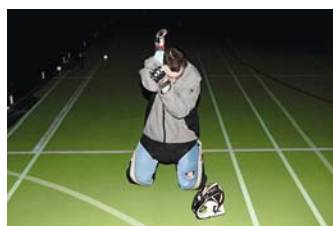
Overholde spilleregler

Gunnar Andersen fortæller, at der er en god disciplin blandt de unge, der går til floorball.

– Det er vigtigt, at det er en del af STU'en, for så bliver det til noget. Det kan godt være, at de har svært ved at finde motivationen, modet eller håbet til forskellige faglige områder, men når de skal til træning, så står de der til tiden og er klar. De holder også øje med hinanden, og hvis der er en, der ikke er dukket op til træning, så går de op og henter vedkommende, siger han.

Og sporten med dens regler og strukturer gør også, at de unge lærer at begå sig blandt andre og tøjle deres frustrationer, hvis tingene ikke lige går deres vej i en kamp.

– En af de unge har lært at styre sit temperament. Han er godt klar over, at hvis han flipper ud

på banen, så koster det for resten af holdet. De får en tro på sig selv, siger Gunnar Andersen

I realiteten kunne man lave det samme tiltag andre steder med andre sportsgrene, men det kræver en pædagog, der er vedholdende.

– Den her målgruppe har svært ved at holde fast. Nu har vi snart været i gang med floorball i et år, uden at der er nogen, der er faldet fra. Det synes jeg er flot. Jeg blev blandt andet pædagog, fordi jeg gerne ville være med til at bringe sport ind i de unges hverdag, siger Gunnar Andersen.

Han er glad for at de unge har udviklet sig ved at spille floorball.

– De har fået en modenhed, og de falder godt ind på holdet. Der er en, der ikke plejer at ytre sig i større forsamlinger, og han er begyndt at række hånden op og komme med forslag, når vi er med til møder i klubben. Det turde han ikke før, siger Gunnar Andersen, der har en drøm på længere sigt.

– Jeg kunne godt drømme om, at de kom til at spille på et hold med spillere uden funktionsnedsættelser, men det må ikke knække, så det er jeg meget varsomt med, siger han, inden han går over i Dyssegårdens køkken.

Det er tid til at få fyldt depoterne op for de unge, inden de skal ind og bruge kræfter og energi til træning i Helsingør Hallen. ■

LEDELSESKURSUS

Ørkenen som lærermester

Flere pauser, timeout på krævende møder og mere tid til at lede. Det har socialpædagog Malene Læsø Madsen taget med sig hjem fra en uges lederkursus i Sinai-ørkenen

Af Maria Larsen, redaktionen@sl.dk

Foto: Finn Nordfeld

Det er så nemt at have travlt. Jo mere travlt, jo bedre, og jo mindre tid, jo bedre. Men det at turde stå stille, det er det, der får tingene til at bevæge sig

Malene Læsø Madsen, socialpædagog, daglig leder

Her er så stille, at det næsten larmer. Ingen fuglefløjt, ingen motorbrummen og ingen gadesnak. Kun stilhed og sitrende sol mellem de høje bjerge.

Socialpædagog Malene Læsø Madsen er på ledelseskursus i den ægyptiske stenørken sammen med en gruppe ledere fra private og offentlige virksomheder. En sandet fordybning mellem bjergene gør det ud for kursuslokale, og en beduinlejr under åben himmel er hotel for kurssets 10 deltagere.

Kurset blev holdt en times gang fra den lille by Nuweiba, der ligger 180 km. nord for feriestedet Sharm El-Sheik lige ud til Det Røde Hav.

– Det rører ved noget basalt og fundamentalt at være i Sinai-ørkenen. Solen og fluerne står op kl. 5, og jeg med dem. Det sætter en ramme, som ikke umiddelbart lader sig rokke. Her er varmt, her er langt til alting, og mascaraen er for længst tonet ud. Det er ganske vanskeligt at komme til at ringe, og det er umuligt at komme på internettet. Jeg aner ikke, hvad der sker ude omkring i verden, og det giver mig mulighed for fordybelse uden forstyrrelser, siger Malene Læsø Madsen.

Hun er til daglig leder af skolehjemmet Emdrupgaard, der har otte børn i døgnpleje og

20 dagbørn, og det er tredje gang hun er i Sinaiørkenen for at få en tænkepause og inspiration.

– Det er så nemt at have travlt. Jo mere travlt, jo bedre, og jo mindre tid, jo bedre. Men det at turde stå stille, det er det, der får tingene til at bevæge sig. Når jeg står stille, så kan jeg se, at tingene bevæger sig, og det hjælper mig til at tænke over tingene på en ny måde, forklarer hun.

Bygger sine udfordringer

‘Gennem U’et i Sinai-ørkenen’ hedder lederkurset, der foregik en uge i april. Mellem de grå og gyldent brune bjerge i noget der minder om et udtørret flodleje, har beduinerne indrettet en lejr for de danske kursister. På det mest flade og sandede område er det fælles soveværelse markeret med et gulv af spraglede kludetæpper og en væg af stof, der blaffer i vinden.

En af de første dage vælger hver deltager sit eget sted i ørkenen et stykke fra lejren. En såkaldt Mandala, der på sanskrit betyder hjul eller kreds.

I Mandalaen arbejder man med livets store temaer; arbejde og karriere, familie og hjem, netværk og fritid og krop og helbred. Med ørkensten og planter eller, hvad man ellers lige finder, bygger man sine temaer. En stor tung sten kan symbolisere en krævende opgave eller udfordring på jobbet, mens et grønt blad kan gøre det ud for et håb eller en drøm, man har. Hver enkelt bygger sin egen Mandala med sine helt personlige symboler. De to temaer, som man har lyst til at arbejde mest med, placerer man foran sig, mens de to andre temaer er bag en som en støtte i ryggen.

I Mandalaen arbejder kursisterne med deres udfordringer og over sig i at være alene med deres tanker. Et par nætter i løbet af ugen sover deltagerne også alene på deres sted i den tætte ørkennat.

I et hulrum foran en kæmpe klippesten har Malene Læsø Madsen indrettet sin Mandala godt afskærmet fra ørkenvinden.

– Det har været fantastisk at sove alene i ørkenen og vågne om morgenen og tænke ‘hmm, noget har alligevel ændret sig’. Teori U, som vi har arbejdet med, handler om at få skabt rum til refleksion. Vi har kun 24 timer i døgnet. Det har USA’s præsident også. Spørgsmålet er altså, hvad det er, jeg bruger min tid på. Ud fra hvilke præmisser vælger jeg? Det er jeg blevet klogere på, fordi jeg har fået et rum til at overveje det i, siger hun.

– En af de andre på holdet fortalte mig, at når man snorkler, må snorklen ikke være for lang, for så får man ikke skiftet luften ud, og jeg synes at det, der er i mit lederarbejde, er, at der kan være meget langt imellem udskiftningen af luften. At være i Sinai-ørkenen har givet mig mulighed for at få trukket noget rent luft godt og grundigt ind, så jeg bliver mere klar i mine tanker om den ledelsesretning og den ledelsesstil og de ledelsesværktøjer, jeg har.

Træner nærvær

Kursusdeltagerne vågner med solen ved 5-6 tiden, når den som en orange kugle triller ud bag bjergvæggen og stiger op over det Røde Hav. Deltagerne begynder dagen med et par timers gymnastik eller bjergvandring og en øvelse i mindfulness inden morgenkaffen kl. 8. Dagen veksler mellem timer i skolestuen, der er en sandet oase mellem klipperne, gruppearbejde og tid til selv at tænke sig om. Kun afbrudt af måltiderne og det daglige bad i Det Røde Hav. Det ligger et kvarters gang

væk og er den eneste mulighed for dagligt bad, hvis man ikke er til klatvask fra den fælles zinkbalje bag sovelejren.

Gennem daglige meditationer og samtaler to og to eller i hele gruppen træner deltagerne evnen til at være nærværende over for andre og møde sine medarbejdere der, hvor de er.

Stemmeøvelser med klassisk sangopvarmning og fællessang mellem bjergene modulerer stemmernes klang, og giver mod til at stå frem og tage ordet og autoriteten som leder på sig.

– Stemmetræningen fik os til at lyde godt sammen, selvom mange af os som udgangspunkt ikke kunne synge rent. Det er det, der er en leders mulighed. At få øje på hver enkelts potentiale og få dem til at arbejde sammen. Tilsammen kan vi blive mere end dobbelt så gode, siger Malene Læsø Madsen.

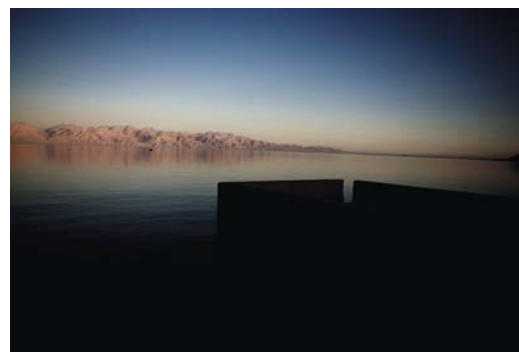
På samme måde har ørkenen været en læremester i at se muligheder, også der, hvor man tror, der ingen er.

– De første dage i ørkenen virker det som om her kun er gråt i gråt og brunt i brunt, men der er planter og fugle og et liv at leve også her, og det er noget af det, jeg tager med hjem. Det handler om at få øje på de grønne vækster, som er overalt. Både her i ørkenen og i dagligdagen. Der er, hvad der er, og det må vi få det bedste ud af uanset, hvem vi er, og hvor vi er, siger hun.

Flere pauser i hverdagen

Tilbage på Emdrupgaard er mere tid til at tænke og lade op noget af det, Malene Læsø Madsen

KLAR ‘At være i Sinai-ørkenen har givet mig mulighed for at få trukket noget rent luft godt og grundigt ind, så jeg bliver mere klar i mine tanker om den ledelsesretning og den ledelsesstil og de ledelsesværktøjer, jeg har’, fortæller Malene Læsø Madsen

VÆKST 'De første dage i ørkenen virker det som om her kun er gråt i gråt og brunt i brunt, men det handler om at få øje på de grønne vækster, som er overalt. Både her i ørkenen og i dagligdagen. Der er, hvad der er, og det må vi få det bedste ud af uanset, hvem vi er, og hvor vi er', siger Malene Læsø Madsen

fremhæver som det vigtigste, hun har taget med sig fra lederkurset i ørkenen.

– Pausen giver os mulighed for at lade op med energi samtidig med, at den giver plads til at få nye tanker, forklarer hun.

Forleden foreslog hun på et ledermøde om en vanskelig personalesag, at de tog en timeout.

Alle mand gik ud af kontoret, ned ad trappen og ud til bordtennisbordet og svævebanen i institutionens have.

– Vi skiftede scene, og det hjalp os til også at ændre vores tænkning. Da vi kom tilbage til mødebordet, var energien en anden. Pausen havde fornyet luften og tanken, og det blev lettere at finde en løsning.

Når Malene Læsø Madsen sidder ved skrivebordet foran computeren for at skrive breve eller svare på en tilsynsrapport, som hun gjorde forleden, er hun også begyndt at tage en gå-pause. En spadseretur rundt om institutionen; ned ad trappen, ud på p-pladsen, langs hækken over skolegården, forbi holdepladsen, rundt om en lysmast og samme vej tilbage. Det tager mellem fem og ti minutter. Tilbage på kontoret er hun friskere og kan skrive videre med fornyet energi.

– Det gælder om at finde små tilgængelige oaser i løbet af dagen, så man kan lade op. Det

tager ikke særlig lang tid, men det har en kæmpe effekt, siger hun.

Mere tid til ledelse

Ud over hverdagens kortere pauser har Malene Læsø Madsen lovet sig selv at tage plads til længere pauser. På den måde har hun taget et lille stykke af ørkenen med hjem, synes hun.

– Jeg er blevet mere opmærksom på, at jeg leverer en ydelse som leder, og at jeg skal have noget energi for at levere den ydelse. En af medkursisterne har et lille solcelle-oplader med, der kan oplade hans telefon, fordi der ikke er nok energi i en telefon til at holde otte dage. Det er præcis det samme med ledelse. Man kan ikke bare bruge energien og tro, at en leder er en ledelsesmaskine. Vi skal også genoplades en gang imellem.

Også medarbejderne skal have mere plads og rum til refleksion, er hendes vision.

– Det er min opgave, når jeg kommer så inspireret tilbage, også at lade det sive i organisationen – velvidende, at det er et langt arbejde og ikke noget, vi sådan indfører i løbet af en uge. Der er jo stadig en praksis og en hverdag med børnene, som skal fungere. Men vi skal have skabt rum til refleksion, og der skal skabes noget tid til at stå stille, siger Malene Læsø Madsen. ■

LEDELSESKURSUS

Pausens kraft

Ude i ørkenen opdager deltagerne, at de ikke er betydningsfulde, og det giver en stor frihed til at kigge indad ikke at skulle være online hele tiden, siger kursusleder Birgit Toft

Af Maria Larsen, redaktionen@sl.dk

Foto: Finn Nordfeld

Det enkle liv og naturen i den egyptiske bjerg-ørken giver i sig selv ro i sindet, forklarer kursusleder Birgit Toft.

Hun er farmaceut, ph.d. og deler sin tid mellem at være lægemiddelkonsulent i Region Midt og konsulent og underviser i sin egen virksomhed, Teamtoft, og hun har bl.a. skrevet 'Pausens kraft', der udkom i 2010.

– Ved at være alene i fuldstændig stilhed øver deltagerne sig i at lytte til de stemmer, der hele tiden taler inde i alle mennesker; den dømmende stemme, den kyniske stemme og frygtens stemme. Stemmer, der ofte forhindrer os i at gøre det, vi gerne vil for at agere som gode ledere, forklarer Birgit Toft.

Hun sammenligner opholdet i ørkenen med en tur ned i Scharmers U: Teori U er opfundet og beskrevet af den amerikanske ledelsesforsker Otto Scharmer i bogen 'Teori U – lederskab der åbner fremtiden'. For Scharmer er god ledelse ikke kun et spørgsmål om effektivitet, strategi og eksekvering. God ledelse slipper fortiden og begynder at handle ud fra fremtiden, mens den spirer frem, mener han.

Og en tur i ørkenen hjælper en til at komme ud af den automatiske og downloadende måde at reagere på. Man bliver opmærksom på, at man

kan tale og handle anderledes end det hurtige og det overfladiske. Det giver mere nærvær og mere kvalificerede beslutninger og løsninger, fordi man har mere mod, overblik og evne til at prioritere mere fokuseret. Og det hjælper en med at handle proaktivitet i stedet for reaktivt, siger Birgit Toft.

– Ved at være alene i ørkenen kommer man til at tænke og handle fra et andet sted inden i sig selv. Man opdager flere ressourcer, end man troede, man havde. Man får en indre ro og bliver mere autentisk. Man øver sig på at være sig selv, og det er det vigtigste værktøj, man har som leder, siger hun.

Sinai Ørkenen er så langt væk fra opkoblinger og internet, at deltagerne får mulighed for at opdage, at de ikke er betydningsfulde. Det giver en fantastisk ro og frihed til at kigge indad ikke at skulle være på og online hele tiden, forklarer Birgit Toft.

Den lange pause er nødvendig for, at man kan komme i kontakt med sig selv på en anden måde end til daglig, hvor man hele tiden er i bevægelse. Man får lejlighed til at tænke over, hvad det er ens tid går med, i forhold til hvad man gerne vil bruge sin tid på.

– Når man er i ro med sig selv, kommer man ud af den automatiske, hurtige og overfladiske måde at reagere på. Man bliver mere nærværende og bedre til at prioritere i en hektisk hverdag. Og når man er i ro med sig selv, så har man bedre kontakt med andre mennesker.

På samme måde virker de korte pauser i løbet af dagen.

– Den dybe vejtrækning påvirker nervesystemet og er med til at få justeret en ned, så man er i ro. Det er enormt vigtigt i denne hæsblæsende tid, vi har gang i, siger Birgit Toft, og citerer et gammelt mundheld:

– Den, der hviler, når han hviler, slår rekorder, når han iler. ■

Ved at være alene i ørkenen kommer man til at tænke og handle fra et andet sted inden i sig selv. Man opdager flere ressourcer, end man troede, man havde

Birgit Toft, kursusleder

PÆDAGOGUDDANNELSEN

Debatten fortsætter

Pædagogstuderende er uenige i Socialpædagogerne og andre organisationernes forslag om en ny socialpædagogisk uddannelse. Indsparket har sat gang i debatten på Facebook

Af Maria Rørbæk, mrkl@sl.dk

Vil en ny socialpædagogisk uddannelse være et tab eller en gevinst? Det spørgsmål bliver debatteret i Socialpædagogens Facebook-gruppe, efter at nogle pædagogstuderende skarpt har taget afstand fra Socialpæda-

gogerne og en række andre organisationers åbne brev om en ny socialpædagogisk uddannelse.

Som vi skrev i sidste nummer har Socialpædagogerne, Sind, LEV, Landsforeningen Autisme, Hjerneskedeforeningen, Landsforeningen af Opholdssteder og Skoletilbud, Foreningen af Danske Døgninstitutioner, Dansk Erhverv, Danske Handicaporganisationer, Landsforeningen af Væresteder, Forældrelandsforeningen og Socialt Lederforum skrevet et fælles brev til undervisnings- og socialministeren. Her skriver de blandt andet:

– Der er langt fra de kompetencer, børnehavepædagogen skal beherske, til de krav, der stilles til socialpædagogen på det speciali-

serede socialområde. Derfor vil vi anbefale, at ministeren og Folketinget iværksætter en selvstændig socialpædagogisk uddannelse nu. Vi mener, socialpædagoguddannelsen vil styrke fagligheden blandt de ansatte.

Forkert vej

Men det er en forkert vej at gå, mener Pædagogstuderendes Lands sammenslutning, PLS, der i stedet anbefaler øget specialisering inden for én samlet pædagoguddannelse. På vegne af PLS i Ikast skriver Kasper Pauli Pedersen på www.pls.dk:

– Alle de opstillede modsætninger, som organisationerne nævner mellem det almene og det socialpædagogiske, er kunstigt konstrueret. Pædagogik handler om mellem menneskelige relationer, og det er uanset specialisering. Hvis vi vil have mere kompetente socialpædagoger, bør vi styrke almenpædagogikken. Vi har ikke brug for den slags chauvinisme indenfor det pædagogiske felt, men derimod samling om en stærk generalistuddannelse, hvor vi så kan styrke specialiseringen.

Bredde giver muligheder

Modstanden mod en særlig socialpædagogisk uddannelse deles af Karina Møller, der i Socialpædagogens Facebook-gruppe skriver:

– Jeg er selv fra Sabroe juni 2011. Det, jeg er bekymret for, er, at man kan tage en socialpædagogisk uddannelse, uden at den rent faktisk kan bruges i praksis, da området er kraftigt beskåret i region Midt. Det er umuligt at få job inden for fx anbringelsesområdet, så det, der er at søge, er daginstitutioner og SFO (evt. specialiseret støttefunktion). Dermed kan man risikere, at der er pædagoger, der bliver hængt af, da der netop ikke er job at få inden for det felt, man ønsker. Så med den vinkel, er jeg da glad for, at jeg er årgang 'blandet landhandel'.

Omvendt taler Michael Nor i samme Facebook-gruppe for en særskilt socialpædagogisk uddannelse – eller alternativt et fælles første år, hvor der i lige høj grad fokuseres på normal- og specialområdet, hvorefter den studerende må vælge retning. Han skriver:

– Så længe vi har den brede generalistuddannelse, vil specialområdet blive underprioriteret.

Debatten om pædagoguddannelsen er højaktuelt, da regeringen efter sommerferien kommer med et forslag til en ny pædagoguddannelse. ■

Deltag i debatten på Facebook via www.sl.dk/facebook

STOFRÅDGIVNINGEN

Stofrådgivningen udbyder

1-årig efteruddannelse i København: "Pædagogisk arbejde i forhold til rusmidler og unge"

Start 10. okt. 2012. Tilmeldingsfrist 15. sept. 2012.

Deltagerne får kompetencer ift. at:

- ... afdække rusmiddeludfordringer og støttebehov
- ... arbejde motiverende med ambivalente unge
- ... identificere behov for misbrugsbehandling
- ... tilrettelægge støtteindsats ift. dobbeltdiagnoser
- ... rådgive unge og forældre i problemer hvor rusmidler er omdrejningspunktet

Undervisningstemaerne vil blandt andre være: Stoffer, relationsopbygning, dobbeltdiagnoser, hjælpsomme værktøjer, forældrekontakt og gruppearbejde. Der vil blive inddraget teori, konkrete modeller og samtaleværktøjer og den bygger på systemiske, kognitive og eksistentielle tilgange.

Målgruppe: Professionelle med pædagogisk eller sundhedsfaglig grunduddannelse, som arbejder pædagogisk med unge med skadeligt forbrug af rusmidler.

Pris: (inkl. forplejning): kr. 14.500.

Beløbet kan betales af to rater: 15. september 2012 (kr. 5.500) og 25. januar 2013 (kr. 9.000)

Tilmeldingsfrist: 15. september 2012 hos: anine@stofraadgivning.dk, tlf. 2018 1067.

Stofrådgivningen, Nørre Voldgade 11, 4., 1358 København K, tlf. 3059 3733, www.stofraadgivning.dk

Formanden på facebook

Bliv ven med Benny Andersen

www.facebook.com/forbundsformand

SKÆV BALANCE

Godt og skidt ved skattereformen

Socialpædagoger i arbejde får fordele af skattereformen, mens ledige og andre på overførselsindkomster skal holde for. Det skæmmer aftalen, mener forbundsformand Benny Andersen

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

Den nyligt indgåede skattereform mellem regeringen, Venstre og de Konervative får ikke lutter roser med på vejen fra Socialpædagogerne.

– Det er de forkerte grupper, der skal holde for i regeringens skatteudspil, som blandt andet indebærer en udhulning af dækningsgraden på dagpenge. Det skæmmer aftalen og er ikke, hvad vi har brug for nu med stigende ledighed, siger forbundsformand Benny Andersen.

Det gode ved skattereformen er, at den giver kontante fordele for landets socialpædagoger på små 4.000 kr., viser beregninger fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd.

– Det er værd at glæde sig over. Men overordnet set synes jeg, at skattereformen er skruet skævt sammen. Det er de forkerte grupper, der skal betale for skattelettelserne – nemlig de ledige. Det er en skæv og uacceptabel balance, når man på den måde skruer ned for dækningsgraden af dagpengene, siger Benny Andersen.

Beregningerne fra Arbejderbevægelsens Erhvervsråd viser, at socialpædagogerne sammen med elektrikerne er de LO-medlemmer, der får mest i pengepungen efter skattereformen, når den er fuldt indfaset i 2023. De får 3.900 kr. ekstra om året. De faggrupper, der får

mindst ud af skattereformen er 3F's medlemmer med 1.600 kr.

Blandt de ledige er billedet mere blandet. Hos El-faget og socialpædagogerne opnår også de ledighedsberørte en gennemsnitlig gevinst fra skattereformen, mens der blandt metalarbejdere og HK'ere er en effekt tæt på nul. NNF's og 3F's ledige opnår det største gennemsnitlige tab på 700-900 kr. om året.

Handicappede rammes

I Dansk Handicap Forbund er man absolut ikke glad for skatteaftalen, idet reformen rammer mennesker med handicap, som ikke har en arbejdssevne, meget hårdt. Det er mennesker, som ikke kan træffe et andet valg.

Forbundet anfører, at førtidspensionerne vil blive voldsomt udhulet, idet man frem imod 2023 vil satsregulere dem med 5,1 pct. mindre end planlagt. Det vil medføre, at mange førtidspensionister kommer til at leve i decideret fattigdom.

Derfor opfordrer Dansk Handicap Forbunds landsformand Susanne Olsen de ansvarlige politikere til at revurdere deres forestillinger om økonomiske incitamenter, når det gælder mennesker med handicap.

– Mennesker, som har et indgribende handicap og permanent har mistet deres evne til at arbejde, har ikke mulighed for at ændre på deres situation – blot fordi de får et økonomisk incitament.

– Efter reformen vil det betyde, at de skal leve i stor økonomisk utryghed. Det skaber et dårligt liv for dem, det går ud over, og det er på længere sigt en forkert samfundsøkonomisk tænkning, da reformen vil tvinge flere førtidspensionister ud i fattigdom, og dermed lægge et større pres på det offentlige system, siger Susanne Olsen. ■

NOTER

Bred tilfredshed med fastholdelsescenter

Både fagforeninger, arbejdsgivere, kommuner og forsikringsselskaber er glade for den støtte, Arbejdsskadestyrelsens Fastholdelsescenter giver til arbejdet med at hjælpe borgere, der er blevet ramt af en arbejdsskade – men der er stadig udfordringer. Det viser en ny rapport fra SFI. De interviewede fremhæver især muligheden for rundbordsamtaler, hvor alle parter – også den arbejdsskaderamte selv – kan vende situationen med en medarbejder fra centret. Centret løser dog ikke alle udfordringer – eksempelvis kan centret ikke ændre på, at parterne i en sag naturligt har forskellige interesser, der kan give anledning til konflikter. Find rapporten på www.kortlink.dk/b7rw

mrk

Bøder til dårligt arbejdsmiljø

Folketinget har vedtaget en lov, som giver Arbejdsskadestyrelsen mulighed for at udstede bøder til virksomheder, som ikke overholder deres anmeldelsespligt, forsikringspligt eller pligt til at medvirke til sagens oplysning. Loven er trådt i kraft 1. juli i år. Hvis Arbejdsskadestyrelsen konstaterer, at der er sket en overtrædelse af arbejdsskadesikringsloven, vil styrelsen efter de nye regler udstede en bøde til arbejdsgiveren. Bødesagen bliver afsluttet, når arbejdsgiveren har betalt bøden. Hvis arbejdsgiveren vælger ikke at betale bøden, sender styrelsen sagen videre til politiet, som vil tage stilling til, om der skal anlægges en retssag.

lmp

Informationsmøde om startboliger til udsatte unge

Almene boligorganisationer eller frivillige organisationer med socialt sigte kan få støtte til at etablere såkaldte startboliger, hvor udsatte unge kan bo alene og samtidig få støtte af sociale viceværter. Det sker som følge af en lovændring, og den 17. august holder Boligministeriet informationsmøde – primært for potentielle ansøgere, der vil drive startboligerne, som er for 18-24-årige med sociale eller psykiske problemer. I alt er der afsat 131,2 mio. kr. til etablering af startboligerne. Læs mere på www.kortlink.dk/b7pp

mrk

Filadelfia overlever

Sidste efterår så det sort ud for Danmarks eneste specialhospital for mennesker, der er ramt af svær epilepsi. Beparelser i regionerne medførte blandt andet, at den særlige afdeling for udviklingshæmmede lukkede – men nu ser det langt lysere ud. I to rapporter anerkender Sundhedsstyrelsen hospitalets ekspertise – herunder socialpædagogers arbejde med (i samspil med andre faggrupper) at lave pædagogisk-psykologiske udredninger. Socialpædagogernes fællestillidsrepræsentant, Dorte Sørensen, vurderer, at hospitalets økonomi er sikret de næste to år – blandt andet med penge fra regionerne. 'Afdelingen for udviklingshæmmede genåbnede allerede i februar, fordi de fandt ud af, at den slet ikke kunne undværes, og nu tror vi absolut på, at Filadelfia har en fremtid, selvom vi kun kommer til at tage os af de sværere tilfælde', siger hun. Risikoen for en lukning af Filadelfia medførte voldsomme protester fra blandt andre brugergrupper og pårørende.

mrk

Indkaldelse til Socialpædagogernes 16. ordinære kongres den 13. til 15. november 2012

Den 13.-15. november holder Socialpædagogernes Landsforbund kongres på Hotel Nyborg Strand. Kongressen åbnes tirsdag den 13. november kl. 10.30 og lukkes torsdag den 15. november kl. 13.

Kongressen indkaldes efter vedtægtsbestemt dagsorden med følgende punkter:

1. Åbning af kongressen
2. Navneoprøb
3. Valg af dirigenter
4. Fastsættelse af kongressens forretningsorden
5. Valg af stemmetællere og referenter
6. Beretning fra hovedbestyrelsen
7. Indkomne forslag
8. Fremtidig virksomhed
9. Valg:
 - a) forbundsformand
 - b) 1. forbundsnæstformand
 - c) 2. forbundsnæstformand
 - d) forbundskasserer
 - e) kandidater til a-kassens daglige ledelse
10. Valg af kritiske revisorer og suppleanter for disse
11. Afslutning

Under punktet Fremtidig virksomhed skal kongressen diskutere visionerne for fremtidens socialpædagogik. En diskussion af, hvordan socialpædagogerne som faggruppe kan bidrage bedst muligt i samfundets indsats overfor socialt udsatte i fremtiden. Læs mere om kongrestemaet på: www.sl.dk/fremtiden

Kongressen skal desuden vedtage økonomiske retningslinjer, frikøbtes løn, eventuelle vedtægtsændringer mv. samt vælge medlemmer til poster, som er angivet i dagsordenen.

Forslag fra kongresdelegerede, der ønskes behandlet på kongressen, skal være forbundssekretariatet i hænde senest mandag den 8. oktober 2012 kl. 12.00. Forslag skal være forsynet med navn, personlig underskrift og medlemsnummer.

Deltagerne er de kongresdelegerede, som er valgt på kredsens generalforsamlinger. Kongressen er desuden åben for medlemmer, der for egen regning ønsker at overvære kongressens forhandlinger.

SOCIALPÆDAGOGERNE

SPECIALSKOLER

Elever slår medarbejderne

Det sker ofte i specialskolerne, viser ny undersøgelse. 'Det er aldrig i orden, at personalet bliver slået', siger Socialpædagogernes formand, der mener, man skal kigge på personalenormering og konflikthåndtering

Af Lone Marie Pedersen, lmpl@sl.dk

Flere end halvdelen af lærerne og tre af fire pædagoger og pædagogmedhjælpere på specialskoler oplever at blive slået af en elev i løbet af et skoleår. For flere end hver femte pædagog eller -medhjælper sker det hver uge, skriver Jyllands-Posten.

Tallene stammer fra en undersøgelse af arbejdsmiljøet blandt 796 ansatte på 19 specialskoler, hvor der går elever, som fx har en ADHD-diagnose.

For forskerne bag undersøgelsen kom det meget overraskende, at vold og trusler er så omfattende.

– Ved et tilfælde blev vi opmærksomme på, at det kunne være en god idé at undersøge arbejdsmiljøet på skolerne, og faktisk er omfanget af vold større her end i både Kriminalforsorgen, i psykiatrien og i ældreplejen, forklarer cand.psych. og ph.d. Lars Peter Andersen, Arbejdsmedicinsk Klinik på Regionshospitalet i Herning.

Han har sammen med tre andre forskere foretaget undersøgelsen fra 2010 til 2012.

Også hos Socialpædagogerne, som organiserer nogle af medarbejderne på specialskolerne, er man forbavsede over tallene.

– Det er et voldsomt højt tal. Det kommer bag på mig, at det er så højt, og man bliver nødt til at undersøge nærmere, om det fx skyldes manglende ressourcer, så der ikke er personale til at være to voksne til at håndtere en konflikt med en elev.

Skal lære konflikthåndtering

Det er første gang, at omfanget af vold og trusler på specialskolerne er undersøgt, og Benny Andersen mener, at undersøgelsen må føre til, at man kigger på, om der er for lidt personale på skolerne.

– Det er aldrig i orden, at personalet bliver slået, men samtidig vil det være en del af faget, når man arbejder med udadreagerende unge. Det må være op til ledelsen på den enkelte skole at sikre, at personalet er uddannet i at håndtere konflikter og at planlægge arbejdet, så det ikke sker, for det her er på et uacceptabelt højt niveau.

Også formanden for Danmarks Lærereforening, Anders Bondo Christensen, er bekymret for den megen vold.

– Vi skal forsøge at begrænse omfanget af vold på specialskolerne. Også fordi, det kan få tragiske konsekvenser, når mange af eleverne fra specialskolerne fremover skal have plads i folkeskolen, hvor lærerne ikke er forberedte på den type konflikter, siger lærernes formand og henviser til, at et politisk flertal har besluttet, at de ca. 49.000 elever, som i dag får op til 12 timers specialundervisning, i fremtiden skal inkluderes i folkeskolens almindelige klasser.

Arbejdsmedicinsk Klinik vil følge de ansatte på de 19 specialskoler, som har medvirket i undersøgelsen, for at se, om arbejdet på længere sigt har psykiske konsekvenser for dem. ■

SLA-GENERALFORSAMLINGER 2012

Indkaldelse til lokale generalforsamlinger i SLA

Hovedbestyrelsen i Socialpædagogernes Landsdækkende Arbejdsløshedskasse indkalder hermed til lokale generalforsamlinger. Dagsorden ifølge vedtægterne. Dato, tid og sted oplyses herunder

På hovedbestyrelsens vegne
Kaj Skov Frederiksen, formand

Nordjylland

**Fredag den 7. september
kl. 15.00 – 16.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Skansevej 90B, Nørresundby

Midt- og Vestjylland

**Torsdag den 20. september
kl. 15.00 – 15.30**

Sted: Østergaards Hotel,
Silkeborgvej 94, Herning

Østjylland

**Onsdag den 19. september
kl. 15.00 – 16.00**

Sted: LO Aarhus, Aarhussalen,
Skt. Knuds Torv 3, Aarhus C

Sydjylland

**Mandag den 3. september
kl. 16.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Vestkraftsgade 1, 2. sal, Esbjerg

Lillebælt

**Mandag den 17. september
kl. 17.00 – 18.00**

Sted: Lillebæltshallerne,
Færøvej 74, 5500 Middelfart

Storstrøm

**Torsdag den 27. september
kl. 14.00 – 15.00**

Sted: Socialpædagogerne,
Kæpgårdsvej 2C, Nr. Aslev

Midtsjælland

**Onsdag den 5. september
kl. 18.00 – 18.45**

Sted: Socialpædagogerne,
Nørregade 8, Ringsted

Nordsjælland

**Onsdag den 12. september
kl. 20.00 – 21.00**

Sted: 3F, Milnersvej 41D,
Hillerød

Bornholm

**Fredag den 28. september
kl. 16.00 – 16.45**

Sted: Socialpædagogerne,
Storegade 38, Rønne

Storkøbenhavn

**Mandag den 10. september
kl. 15.00**

Sted: Salen, Rentemestervej 76,
København NV

MANDELØN

Løn for at være mand

Mænd har oftere end kvinder de stillinger, som giver løntillæg, og så er de mere fleksible med både arbejdstid og de opgaver, som skal løses, viser SFI-rapport

Af Lone Marie Pedersen, lmp@sl.dk

Mænd får i højere grad end kvinder funktions- og kvalifikationstillæg på de kommunale arbejdspladser.

KTO og KL har bedt SFI belyse, hvordan der opstår

lønforskelle mellem mænd og kvinder i de lokale, kommunale lønforhandlinger. Resultatet udkommer i form af en rapport, der bygger på interview med 35 personer – både ledere, tillidsmænd og medarbejdere – på kommunale arbejdspladser.

De lokale lønforhandlinger sker blandt andet på baggrund af forhåndsftaler, der som udgangspunkt er kønsneutrale. Alligevel opstår der lokale

forskelle mellem mænds og kvinders løn, viser rapporten.

Det skyldes ifølge de interviewede blandt andet, at det oftere er mænd, der varetager de funktioner, der giver tillæg,

fx it-ansvarlig eller superbruger. Mænd får også oftere kvalifikationstillæg for at være fleksible i forhold til tid og opgaver.

Nogle mænd på kvinde-dominerede arbejdspladser modtager desuden reelt tillæg i kraft af deres køn, fortæller flere af de interviewede. Det kan fx ske med henvisning til behovet for at have et mandligt islæt på arbejdspladsen.

Lønforskelle er usynlige

Rapporten viser også, at de kønsrelaterede lønforskelle på de kommunale arbejdspladser på mange måder er usynlige. Løn betragtes som et privat anlig-

gende, og forskellen mellem mænds og kvinders løn forklares ofte med, at kvinder er dårligere forhandlere end mænd.

– Løn diskuteres meget lidt på de kommunale arbejdspladser, og det blokerer for en fælles diskussion om kriterierne for funktions- og kvalifikationstillæg, som ellers måske kunne være nyttig, siger seniorforsker Helle Holt, der står bag rapporten. ■

SFI-rapporten 'Lokal løn på kommunale arbejdspladser – forskelle i kvinders og mænds løn' er på 82 sider og kan gratis downloades på www.sfi.dk

GENERALFORSAMLINGER 2012

Indkaldelse til kredsens generalforsamlinger

I september afholdes kredsens ordinære generalforsamlinger. Se datoen for generalforsamlingen i din kreds og sæt kryds i kalenderen

Nordjylland

Tirsdag den 27. september kl. 16.00 – 21.00

Indskrivning fra kl. 15.00.
Hotel Hvide Hus, Vesterbro 2 Aalborg. Dagsorden: 16.00: Generalforsamling. 18.00: Middag. 19.00: Foredrag 'Slå hjernen til – og bliv også klogere på kropssprog' ved læge og hjerneforsker Kjeld Fredens og skuespiller Brian Hansen. Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordjylland

Midt- og Vestjylland

Torsdag den 20. september kl. 16.00

Indskrivning fra kl. 15.30.
Østergårds Hotel, Silkeborgvej 94, 7400 Herning.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtogvestjylland

Østjylland

Onsdag den 19. september kl. 17.00 – 21.00

Indskrivning fra kl. 16.00.
Spisning fra kl. 18.00 til 18.45.
LO Århussalen, Skt. Knuds Torv 3, 2. sal, 8000 Århus C. Forslag skal indsendes senest 10 dage før generalforsamlingen. Tilmelding senest den 10. september.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/ostjylland

Syddjylland

Mandag den 10. september kl. 16.00 – 21.30

Indskrivning fra kl. 15.30.
Esbjerg Vandrehjem, Gl. Vardevej

80, 6700 Esbjerg. Efter generalforsamlingen er der fra kl. 18.00 temaaften til ca. 21.30.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/syddjylland

Lillebælt

Mandag den 17. september kl. 18.30 – 21.30

Indskrivning fra kl. 17.00.
Lillebælthallerne, Færøvej 74, 5500 Middelfart. Dagsorden ifølge vedtægterne – dog med to ekstra punkter: 'OK 2013' og 'Kongres 2012'. Tilmelding senest den 10. september.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/lillebaelt

Storstrøm

Tirsdag den 25. september kl. 16.30

Indskrivning fra kl. 15.30.
Hollænderhaven, Fuglebakken 3, 4760 Vordingborg. Oplæg v. Fredie Kristiansen fra International Børnesolidaritet. Spisning kl. 19.00.
Tilmelding senest 18. september storstroem@sl.dk eller 7248 6500.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storstrom

Midtsjælland

Onsdag den 5. september kl. 16.00 – 17.45

Indskrivning fra kl. 15.00.
Nørregade 8, 4100 Ringsted. Efter generalforsamlingerne vil der kl. 18.00 – 19.00 være mulighed for en forfriskning og et let middag.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/midtsjaelland

Nordsjælland

Onsdag den 12. september kl. 15.00 – 19.00

Indskrivning fra kl. 14.30.
3F's lokaler, Milnersvej 41D, Hillerød. Dagsorden ifølge vedtæg-

terne – dog er der efter 'Indkomne forslag' indsat punktet 'Udtagelse af Krav til Overenskomst 2013'.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/nordsjaelland

Bornholm

Fredag den 28. september kl. 17.00

Storegade 38, 3700 Rønne.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/bornholm

Storkøbenhavn

Mandag den 10. september kl. 16.00

Indskrivning fra 15.30.
Salen, Rentemestervej 76, 2400 København NV.
Dagsorden og mere information på www.sl.dk/storkobenhavn

Dagsorden til ordinær generalforsamling ifølge vedtægternes § 11, stk. 5

§ 11, stk. 5.

I ulige år skal dagsordenen mindst indeholde følgende punkter:

- 1) Valg af dirigent(er)
- 2) Valg af referent(er)
- 3) Valg af stemmetællere
- 4) Kredsbestyrelsens beretning
- 5) Kredsens regnskab
- 6) Indkomne forslag
- 7) Fremtidigt arbejde
- 8) Kredsens budget
- 9) Fastsættelse af kredsbestyrelsens størrelse og antallet af frikøbte
- 10) Valg efter præsentation af kandidater
 - a) Kredsformand
 - b) Hovedbestyrelsesmedlem(mer)
 - c) Faglig(e) sekretær(er)
 - d) Kredskasserer
 - e) Øvrige bestyrelsesmedlemmer og suppleanter for disse
 - f) Kongresdelegerede og suppleanter for disse
 - g) Kritisk revisor og suppleant for denne.

I lige år udgår punkterne 9 og 10. Desuden kan punkterne 4 'Kredsbestyrelsens beretning', 5 'Kredsens regnskab', 7 'Fremtidigt arbejde' og 8 'Kredsens budget' udgå efter beslutning herom på den forudgående generalforsamling i kredsen.

FAGLIG FORSKEL // TRE SPØRGSMÅL TIL TILLIDSREPRÆSENTANTEN

FOTO: NILS LUND PEDERSEN

Blå bog**Navn:**

Lena Bugge

Alder:

45 år

Funktion:Tillidsrepræsentant og
socialpædagog**Arbejdsplads:**OK-fonden Enghaven, som er et
socialpædagogisk bosted**Tillidsrepræsentant siden:**

2010

**Lønnede timer som
tillidsrepræsentant:**

Ca. 2 timer om ugen

Faglig uddannelse:Har taget TR-uddannelsen samt
kursus om psykisk arbejdsmiljø

En hård start

Fortæl en historie, hvor du gjorde en forskel som tillidsrepræsentant?

Som nyuddannet tillidsrepræsentant blev jeg for godt et år siden kastet ud i det: Der var store besparelser på vej, og det kunne ikke undgås, at vi skulle sige farvel til nogle medarbejdere. Jeg vidste, at det ville blive rigtig hårdt og for mig var spørgsmålet: Hvordan bliver det så lidt hårdt som overhovedet muligt? Åbenhed er vigtigt for at mindske utrygheden, og det gjorde jeg ledelsen opmærksom på. Jeg kontaktede også min kreds for at få råd og for at være sikker på, at alt det formelle var i orden sådan, at opsigelsesfristerne fx blev overholdt – og det blev de. Og så prøvede jeg at være der for de to kollegaer, der blev sagt op. Jeg var med til den samtale, hvor de fik beskeden, og her lagde jeg vægt på, at de altid kunne kontakte mig. Samtidig foreslog jeg dem at booke en tid hos en af Socialpædagogernes jobkonsulenter, der blandt andet kunne hjælpe med at kigge fremad og fx orientere om dagpengeregler. Begge sagde ja tak til at jeg tog med til det første møde med job-

konsulenten. Ellers kan man godt føle sig meget alene og forvirret i sådan en situation. Jeg ville selvfølgelig ønske, at jeg kunne have gjort meget mere, men jeg fik en tilbagemelding om, at jeg havde været en støtte.

Hvad var grunden til at det lykkedes?

Min ledelse bakkede op. De var også interesserede i, at jeg var med på banen, for når det nu ikke kunne være anderledes, ønskede de også, at forløbet blev så godt som muligt. Og så var det godt, at jeg bad om hjælp hos kredsen – og fik den.

Hvad er det bedste og det sværeste ved at være tillidsrepræsentant?

Det værste er, at jeg ikke kan gøre noget ved besparelserne, der både berører beboere og kollegaer. Det er svært, når nogen spørger mig: Kan det passe, at vi ikke skal være flere på arbejde, og jeg må svare: Ja, det passer desværre. Det bedste er, at jeg trods alt har muligheden for at prøve at ændre noget til det bedre.

Jeg vidste, at det ville blive rigtig hårdt og for mig var spørgsmålet: Hvordan bliver det så lidt hårdt som overhovedet muligt?

Af Maria Rørbæk, mrk@sl.dk
Se mere på www.sl.dk/digogmig

FAGLIGE NETVÆRK

WWW.SL.DK/NETVÆRK

For medlemmer, der arbejder inden for følgende områder:

Socialpædagoger ansat ved somatiske og psykiatriske afd.
www.sl.dk/hospsyk

Netværksansvarlig:
Jesper Leschly Pedersen
Marslev Byvej 19, 5290 Marslev
Tlf. 6541 1593 / 2423 1877
jesperped@dbmail.dk

Økonomiansvarlig:
Peter Beck Epstein
Tlf. arb. 7789 2106
peter-epstein@hotmail.com

Sikrede døgninstitutioner for unge under 18 år
www.sl.dk/sikrede

Netværksansvarlig:
Kurt Rasmussen
Munkebjergvej 50,
5000 Odense C
Tlf. 6614 2129
munkebjergvej50@privat.dk

Økonomiansvarlig:
Mette K. Andersen
Tlf. 4752 8467

Domfældte
www.sl.dk/domfældte
udviklingshæmmede

Netværksansvarlig:
Jens Jørgen Carstensen
Boinstitutionen
Grønnebæk
Afdeling Kompasrosen
Mosevej 1A
6630 Rødding
Tlf. 7355 2004
jensjc@stofanet.dk

Fagligt Ældretnetværk
www.sl.dk/ældre

Netværksansvarlig:
Hanna Hansen
Bøgegården 40
4300 Holbæk
hanna@hansen.ms

Økonomiansvarlig:
Tina Bülling Christoffersen
tbc@odense.dk

Senhjerneskadede og bevægelseshandicappede
www.sl.dk/s&b

Netværksansvarlig:
Vanda Thorup
Neuro Fysisk Handicapcenter
Bygholms Allé 2, 8260 Viby J
Tlf. 5157 5512
vtr@aarhus.dk

Økonomiansvarlig:
Jytte Jelstrup
Mobil: 2879 2089
jytte.jelstrup@koege.com

Hjemmesideansvarlig:
Hanne Normann
7232 6752

Stofmisbrugsområdet
www.sl.dk/stofmisbrugsområdet

Netværksansvarlig:
Ingelis Langgaard
KABS, Bakken 3
2600 Glostrup
Tlf. 2032 7151
ingelis.langgaard@glostrup.dk

Økonomiansvarlig:
Ingrid Lund Sørensen
Tlf. 5150 2782
ingsor01@psv1.regionh.dk

Kuratorer/familiepleje-konsulenter
www.sl.dk/kuratorer

Netværksansvarlig:
Esben Bohøj
Familieplejen
Aarhus Kommune
Holmevej 180, 8270 Højbjerg
Tlf. 8940 5227 eller 2920 3648
ebo@aarhus.dk

Døve
www.sl.dk/døve

Netværksansvarlig:
Marianne Pejtersen
Døves aktivitetscenter
Generatorvej 2A, 2730 Herlev
meier-pejtersen@c.dk

Sindslidende
www.sl.dk/sindslidende

Netværksansvarlig:
Else Margrethe Tvilhøj
Langelinie 126
5230 Odense M

Økonomiansvarlig:
Morten Schuster
Tlf. arb. 3957 5632

Aflastningsinstitutioner
www.sl.dk/aflastning

Netværksansvarlig:
Trine Julin Johnsen
Landerslevvej 67
3630 Jægerspris
Tlf. 2122 8452

Økonomiansvarlig:
Lillian Jensen
Tlf. 9721 0291

Kommunale fritidstilbud til mennesker med fysiske og psykiske funktionsnedsættelser

www.sl.dk/fritidstilbud
Netværksansvarlig:
Jette Hedensted
Tusindfryd
Gulkrog 1,
7100 Vejle
Tlf. 2945 1003
jehed@vejle.dk

Marginaliserede og udstødte
www.sl.dk/marginaliserede

Netværksansvarlig:
Peder Larsen
St. Dannesbo
Bryllevej 20, 5250 Odense SV
Tlf. 6028 0575

Økonomiansvarlig:
Gitte Helle Lundgren
Tlf. 6396 0211
gilul@odense.dk

Småbørns- og familieinstitutioner
www.sl.dk/småbørnsinstitutioner
www.sl.dk/familieinstitutioner

Netværksansvarlig:
Irene Larsen
Stendyssehaven
Skovsbovej 101
5700 Svendborg
Tlf. 6217 2060

Lærere ansat på døgninstitutioner
www.sl.dk/lærer

Netværksansvarlig:
Søren Haaber Johansen
Hjortholm Kostskole
Næstved Landevej 20
4250 Fuglebjerg
Mail: shjn@gentofte.dk

Meld dig ind i DIT netværk på www.sl.dk/netværk

SYNSPUNKT

Er vi bange for at udvikle os?

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 16/12 er mandag den 6. august kl. 12.00.

Tanker om faglighed blandt pædagoger og ikke-faguddannet personale i det pædagogiske felt

Af Lars T. Hansen, socialpædagog og kandidat i pædagogisk sociologi

Hvad vil det sige at være faglig og er det overhovedet nødvendigt at have en faglig tilgang til det, man er sat til at beskæftige sig med?

Spurgte vi den klient, som sidder i tandlægestolen, om tandlægen ikke lige så godt kunne være slagter eller spurgte vi passagererne i et DSB-tog, som netop skulle passere Storebæltsbroen, om de følte sig mere trygge ved, at en skoleelev havde lavet beregningerne til de pyloner, som bærer broen, hvad ville svaret så være?

Et andet eksempel kunne være, at en cykelsmed proklamerede, at hun havde lavet en medicin i sit cykelværksted ud af et gammelt, kogt cykeldæk og lidt smøreolie, som hun syntes virkede effektivt på hendes mands HIV og derfor havde sat det i produktion.

Det danske uddannelses-system er bygget op af flere lag og kunne, fortalt i et billedprog,

sammenlignes med en maskine. Vi tager den bagfra:

Det første lag tager sig af at pakke produktionen ned og stable den, så den er klar til at blive kørt ud til kunderne.

Det næste lag vedligeholder maskinen og sikrer, at produktionen forgår så effektivt og gnidningsløst som muligt.

Det næste lag igen holder øje med, at maskinen fungerer hensigtsmæssigt, og gør den ikke det, så konstruerer de den del, som er gået i stykker eller ikke fungerer korrekt (i samråd med det næste lag).

Det næstsidste lag konstruerer maskinen fra start af og har kendskab til hver enkelt del set i den store sammenhæng og ud fra, hvad maskinen skal producere.

Endelig er der det lag, som udvikler en ny maskine ud fra de tendenser, som en sandsynlig fremtid vil afstedkomme, det er også det lag, som eksperimenterer og skaber nye behov og (ud fra målinger og statistik) mål for, hvor udviklingen kunne gå hen.

Zoom ind, zoom ud

I ovenstående har vi – set fra den uddannelsesmæssige synsvinkel – i de fem lag:

- I lag 1: de faglærte (specialarbejdere, SSH mv.)
- I lag 2: de korte videregående uddannelser (PGU, SSA MV.)

- I lag 3: de mellemlange videregående uddannelser (pædagog, lærer, tømrer, mv.)
- I lag 4: de lange videregående uddannelser (universitetsuddannede pædagoger, læger, civilingeniører mv.)
- I lag 5: forskeruddannelser (ph.d. mv.)

Som man også kan læse sig frem til i ovenstående punkter, skaber uddannelsesniveauerne forskellige behov for og mulighed for, at man opnår et højere og højere abstraktionsniveau for at kunne forstå kompleksiteten i opgaven alt efter, hvor på 'uddannelsesstigen' man befinder sig.

Forskeren har i sit virke brug for at se tingene fra fugleperspektiv (et højt abstraktionsniveau) for at kunne distancere sig fra produktionen og de følelser for produktet, som kan ligge her, for at kunne udvikle noget nyt eller andet. Herfra kan han så at sige se ned på maskinen og se maskinen i et meget stort perspektiv og sammenligne andre landes maskiner for at aflæse nye tendenser og udvikle nye maskiner.

Perspektivet er lidt ligesom at svæve over jordkloden med Google Earth og zoome ind på noget af interesse for derefter at zoome ud igen med de nye erfaringer, som sættes ind i

Vi har i årevis råbt op om, at vores felt mangler højt kvalificeret arbejdskraft og opkvalificering. Hvorfor tager de pædagogiske institutioner så ikke godt imod de færdiguddannede kandidater og tilbyder dem et akademisk arbejde eller ansætter dem som ledere?

konstruktionen af en ny og forbedret maskine.

Dette betyder, at jo højere abstraktionsniveau og kompleksitet, der er i opgaven, jo højere uddannelse er påkrævet og jo lavere abstraktionsniveau og kompleksitet i opgaven, jo lavere uddannelse er påkrævet.

Her snakker vi om uddannelse, altså dannelse til et felt (arbejdsmarkedet) ud fra de behov, som ligger i produktionsens output. Ikke mere eller mindre anerkendte kurser, men statsgodkendte og Internationalt ECTS-berettigede uddannelser, som sikrer et kvalificeret og sikkert output.

Lorteliv som skræmmebillede

Zoomer vi nu ind på det pædagogiske felt, kunne man så ud fra ovenstående forestille sig, at det er nødvendigt at have faguddannet personale? Hvor komplekse er tidligtskadede børn, børnehavebørn, kriminelle børn, psykisk syge borgere og demente samt begreber som almen trivsel, medborgerskab, innovation mv. (det pædagogiske område er enormt)?

Hvilket niveau kræves der uddannelsesmæssigt ud fra ovenstående gennemgang for at bestride et sådant job i den pædagogiske sektor. Er det ikke faglærte, vi har brug for, når vi

står med samfundets 'produkt' af mennesker, som har det svært?

Ønsker vi virkelig at gøre noget, gøre en forskel for disse mennesker, eller er det i virkeligheden meget belejligt, at de er der, så de såkaldt velfungerende kan spejle sig i de andres 'lorteliv'?

Min erfaring som socialpædagog og pædagogisk sociolog siger mig, at flasken peger på det sidste som tilfældet.

Lortelivet skal bruges som afskrækning fra at havne som en af dem: de ulykkelige, de retarderede, de socialarvsramte, de ikke-fungerende, de syge – samfundets (maskinens) affald af tiloversblevne individer, der kun er til besvær. Og de vedbliver med at være til besvær for at bekræfte de 'velfungerende' i illusionen om det evigt lykkelige og sorgfri liv.

Men dette minder os også om, at der er andet end produktion og evig fremgang. Der er også medmenneskelighed, følelser for hinanden og respekt for, at enhver medborger i dette land har lovmæssigt sikrede rettigheder og pligter.

Tør vi ikke udvikle os?

Specielt det sidste kræver viden og evner til at opsøge viden. Der, hvor viden ikke er, trives personlige forestillinger og fantasier om, hvad der er op og ned i det

pædagogiske felt. Kun uddannelse og mere uddannelse kan ændre dette faktum.

Med professionsbacheloren kan vi pædagoger læse videre på DPU. Det har vi kunne i flere år, men det er min oplevelse, at det pædagogiske område ikke rigtig har opdaget denne mulighed.

Forstået på den måde, at der er mange pædagoger, som læser på DPU, men der er ingen arbejde til dem som akademikere, når de kommer ud fra DPU.

Vi har i årevis råbt op om, at vores felt mangler højt kvalificeret arbejdskraft og opkvalificering. Hvorfor tager de pædagogiske institutioner så ikke godt imod de færdiguddannede kandidater og tilbyder dem et akademisk arbejde eller ansætter dem som ledere?

Jeg tror godt, jeg tør svare på det. Det er dels, fordi vi ikke ønsker at udvikle os, for det kræver, at vi tager ansvar som profession, og dels fordi det er ugleset at være akademiker i et felt, som ringeægtes af sig selv og af sine omgivelser og ansætter alle andre end pædagogfagligt personale.

Vil vi løfte det store samfundsansvar, som er os givet, så skal der tages godt imod de pædagoger, som har kæmpet sig igennem studierne på universitetet og har vist, at ja, det kan sgu godt lade sig gøre. ■

DELTA I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKSION
OG ERFARINGSUDVEKSLING

SL.DK/FACEBOOK

KREDSNYT & KALENDER

LILLEBÆLT

Møde for ledere og tillidsrepræsentanter**28. august kl. 10.00 – 13.00**

Sted følger. Forbundsformand Benny Andersen og 2. næstformand Pernille Christoffersen er inviteret til dialog med ledere og tillidsrepræsentanter om OK13. Tilmelding senest den 24. august på www.sl.dk/lillebaelt

Familieplejernes dag**3. september kl. 10.00 – 16.00**

Danmarksgade 16, 5000 Odense C. Nærmere program for dagen følger på www.sl.dk/lillebaelt, hvor der også er tilmelding senest den 29. august

MIDT- OG VESTJYLLAND

Familieplejens dag og årsmøde**3. september**

Danhostel, Hologknuden 2, Herning. Oplæg og debat om de biologiske børns vilkår – når familien også rummer plejebørn. Vi holder også årsmøde samme dag, så mød op og få indflydelse på Socialpædagogernes indsats for familieplejerne – den er påkrævet i disse tider. Der skal kun tilmeldes til oplæg og frokost, ikke årsmødet. Tilmelding senest den 27. august til midtogvestjylland@sl.dk

NORDJYLLAND

Sommertid i Nordjylland

Faglig afdeling holder åbent alle hverdage kl. 09-12 i uge 28 til 32 (inkl.). I dette tidsrum er der åbent for telefoniske og personlige henvendelser. Der kan laves aftaler om personlige møder udenfor åbningstiden.

Sommertur: Fur rundt med busguide**25. august kl. 9.00 – 22.00**

Mødested: Viren 14, 9310 Vodskov. Fur – et roligt og uspoleret samfund med en spændende natur. Pris: Voksen: 125 kr. Børn under 12 år: 50 kr. Se hele opslaget på www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest 9. august, med oplysning om navn og cpr. nr. samt alder på børn, til Socialpædagogerne Nordjylland, Skansevej 90B, 9400 Nørresundby tlf. 7248 6100 eller e-mail: nordjylland@sl.dk

Familieplejernes dag**5. september kl. 9.30 – 15.00**

Socialpædagogerne, Mødelokalet 2. sal, Skansevej 90B, Nørresundby. Kom og vær sammen om at lytte og debattere omkring temaet 'Plejebørn i puberteten' ved foredragsholder Hans Peter Rasmussen. Se mere på www.sl.dk/nordjylland. Tilmelding senest den 27. august – maks. 40 deltagere – til nordjylland@sl.dk eller på tlf. 7248 6100.

NORDSJÆLLAND

Sensommertur til Rungstedlund**18. september kl. 9.45**

Rungstedlund, Rungsted Strandvej 111. Vi mødes på gårdspladsen ved hovedbygningen. Rungstedlund er beliggende i en dejlig park med et fuglereservat, der blev oprettet af Karen Blixen i 1958. Tilmelding senest den 20. august til BUPL, Østergade 4, 3400 Hillerød.

STORKØBENHAVN

Debatmøde om OK 2013

21. august kl. 16.00 – 18.00
Kredskontoret, Hejrevej 43, København NV. På medlemsmødet vil vi tematisere OK-kravene, ved bl.a. at konkretisere problemstillingerne inden for hver enkelt overenskomst. Hvis du ikke kan deltage i mødet, men har forslag til overenskomstkrav, kan du sende dit forslag til kredsen senest den 30. august på storkobenhavn@sl.dk

Debatmøde om OK 2013**27. august kl. 16.00 – 18.00**

Langbjerg, Tybjergparken 2, Brøndby Strand. På medlemsmødet vil vi tematisere OK-kravene, ved bl.a. at konkretisere problemstillingerne inden for hver enkelt overenskomst. Hvis du ikke kan deltage i mødet, men har forslag til overenskomstkrav, kan du sende dit forslag til kredsen senest den 30. august på storkobenhavn@sl.dk

Intro for ledere i kredsen**29. august kl. 16.00 – 18.30**

Kredskontoret, Hejrevej. Kom og mød os! Og kom og drøft, hvad der er dine behov som ny leder i kredsen. Kreds-

kontoret har et ledersekretariat, som består af kredsformand Lars Petersen og kontorleder Susanne Gram-Hanssen – samt en ledersektionsbestyrelse bestående af ni ledere fra forskellige arbejdspladser i forskellige kommuner. Tanken med mødet er tillige at give mulighed for at skabe netværk med ligesindede. Du vil også høre om de forskellige tilbud som Socialpædagogerne har til ledere. Tilmelding senest den 24. august til storkobenhavn@sl.dk

Byvandring i København**25. september kl. 10.30**

Mødested: Kongens Bryghus på Søren Kirkegårds Plads. Sammen med Allan Mylius går vi rundt i bl.a. 'minefeltet', ser og hører om Christian IV's byggerier. Vi slutter ved Kongens Have. 14.15 bliver der serveret en 'apoteker-sandwich' i Det lille Apotek. Pris: 150 kr. for medlemmer, 250 kr. for ikke medlemmer. Tilmeldings-/betalingsfrist 14. september på kontonr. 2191 0567405745, tlf. 2489 1061 – efter først til mølle-princippet.

Seniorsektionen

Fra 55 år er du velkommen til at deltage i seniorernes arrangementer.

STORSTRØM

Københavnertur for seniorerne**30. august**

Vi skal på Arbejdermuseet, hvor der er der mulighed for køb af mad og drikkevarer. Der er også mulighed for at indtage medbragt madpakke. Herefter stiger vi på en turbad, hvor vi underholdes af god jazzmusik. Seniorsektionen tager drikkevarer med til turen. Til sidst finder vi et sted, hvor vi kan spise. Man må gerne tage en ledsager med. Turen foregår i bus, øvrige udgifter afholdes af deltagerne. Deltagere, der ikke er seniorer eller medlem skal betale 100 kr. for transport. Opsamling starter kl. 8. Opsamlingssteder bliver udmeldt efter tilmelding. Forventet hjemkomst senest kl. 22. Tilmelding til formand Else Karlsson, 2164 9540, else.karlsson@mail.dk, senest 10. august.

Familieplejernes dag**7. september kl. 9.30 – 14.00**

Hotel Kong Valdemar, Algade 101, 4760 Vordingborg. Medlemmer og

ikke-medlemmer i faggruppen er inviteret. Oplæg ved Ole Flemming Poulsen om børns vilkår: Solid faglig ballast og god humor under overskriften 'Har du talt med dit barn i dag?'. Vi starter med morgenmad og der serveres en let frokost kl. 12.00. Dagen rundes af med valg til styregruppe og landsudvalg samt en forhåbentlig livlig og god debat. Pris for ikke medlemmer 150 kr. – medlemmer gratis. Tilmelding senest 31. august til storstroem@sl.dk. Oplys telefonnr. og fulde navn.

Regler og lovgivning på voksenhandicapområdet**12. september kl. 13.00 – 16.00**

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2 C, 4840 Nr. Alslev. Karen Elmegård, der underviser socialrådgivere på Metropol, gennemgår relevante bestemmelser for området. Karen har stor erfaring på området og der vil være mulighed for at få afklaret spørgsmål fra den pædagogiske hverdag. Tilmelding senest den 4. september til storstroem@sl.dk

Cafémøder for familieplejere i Guldborgsund

Kredskontoret, Kæpgårdsvej 2C, 4840 Nr. Alslev. Vi mødes den første tirsdag i hver måned kl. 9.30 – 12.30. Kom og vær med, der er ingen tilmelding. Vi skifter mellem planlagte og åbne dagsordener. Se mere på www.sl.dk/storstroem under fanen bladet familieplejere, familieplejernetværk Guldborgsund. Kontant evt. Palle B. Petersen: 2762 8263 / palle.birk.petersen@mail.dk eller Ulla Jannas: 5125 2360 / ujanasa@privat.dk

SYDJYLLAND

Familieplejernes dag. Barnets reform efter 365 dage**12. september**

UC Syd, Dronning Margrethesvej 11-13, 6200 Aabenraa. Se dagens program og tilmeld dig senest den 5. september på www.sl.dk/kalender

ØSTJYLLAND

Cafémøde for familieplejere**28. august 09.30 – 12.30**

Kulturhuset Skanderborg, Parkvej 10, 8660 Skanderborg. På mødet vil der være en time med spørgsmål til

fagforeningen, en time med kollegial sparring og på nogle møder et indslag 'udefra', som kan give anledning til ny viden og dialog. Tilmelding senest 21. august til oestjylland@sl.dk

Cafemøde for familieplejere

11. september kl. 09.30 – 12.30

Kulturhuset i Randers, Stemannsgade 2, Randers. På mødet vil der være en time med spørgsmål til fagforeningen, en time med kollegial sparring og på nogle møder et indslag ude fra – som kan give anledning til ny viden og dialog. Tilmelding senest 4. september til oestjylland@sl.dk

Udflugt til Nationalpark Mols Bjerge

19. september

Seniorlauget inviterer medlemmerne på udflugt til Mols Bjerge med frokost, foredrag ved naturvejleder/biolog Jens Reddersen samt eftermiddagskaffe på Kalø Slotskro. Afgang

fra Skanderborg Banegård kl. 09.40, Musikhuset i Aarhus kl. 10.15 og Kulturhuset i Randers kl. 11.00. Betaling 200 kr. til reg. 9541, konto 1920103, mærket 'Mols'. Tilmelding senest den 31. august til Formand Flemming Simonsen, tlf. 8657 2454 eller mail flemmingogbirgit@hotmail.com

ØVRIGE

Selvbestemmelse for udviklingshæmmede

20. september og 5. november

Ret til selvbestemmelse for udviklingshæmmede har været et tema i snart 25 år. Emnet er stadig aktuelt, idet der opstår udfordringer og dilemmaer i udøvelsen af selvbestemmelsesretten. Deltag i temadage om retten til selvbestemmelse og dialogen med mennesket med udviklingshæmning. Sted: MarselisborgCentret, Aarhus. Yderligere info og tilmelding inden 3. september på www.marselisborgcentret.dk

Ved jobskifte eller varig adresseændring
Ret dine oplysninger på sl.dk/minedata

LÆSERBREVE

Arbejdsløs

Af Katho

Som arbejdsløs vil jeg ikke sige, / at man ikke beklager mig. / At man ikke forstår mig, / når jeg beklager mig / og siger at det plager mig. / Jeg er da også med i det samlede tal, / som man lover arbejde / – EFTER ET VALG – / Som arbejdsløs mand / Går det mig mere på nerverne / end kvinden fra arbejdskraft-reserverne. / Ingen vil holde mig ude fra arbejdsmarkedet. / Hverken med hakkeordenen eller stokkemethoden. / Til min slags bruger man lokkemethoden. / Sok hjerte brist ikke. / Jeg kan altid lokkes til at tilhøre / arbejdskraft-reserverne. / Med bl.a. peddigrørsmethoden. / Det er så sundt med en tænkepause, / siger lokkepsykologerne. / Og når der er rigelig med arbejdskraft / er det sundest med kursus i hvad som helst / som ikke kan bruges til noget som helst. / – siger lokkepsykologerne – / Men når der er mangel på arbejdskraft / må jeg ikke få kursus i noget som helst. / Men pt. er jeg altså arbejdskraftreserve. / Hvilket de naturligvis beklager, / dem der vil ha' selv os arbejdsløse / til arbejde mere – også i Helligdagene. / Så Helle dusse Villy da osse – hvordan og hvorfor? / Jamen så finder de da bare på / beskæftigelsesfremmedgjort arbejde. / Som

oftest noget med noget / Jeg ikke kan bruge til noget, / lokkepsykologerne påstår at det er kreativt. / Men for mig er mere end primitivt. / Var det så bare noget med hidsige hug / i murbrokker og skærver og andet have'ri, / som byggebranchen alligevel ik' ka' bruge / til en ski'. / Hvornår mon det går op for botnakkerne / inde i Danmarks dyreste beskyttede boliger, / at vi totalt nedslidte arbejdskraftreserver / slider mere på landets økonomi som reserver / end hvis vi havde noget at rive i. / Det gi'r mig sgu dårlige nerver / at det eneste de tænker på i deres rygebokse, / – hvor de ligger hostende og kokser – / er omvendt Robin Hood-filosofi / uden for øvrigt at ha' noget at ha' det i. / Mit største ønske er: / En sommer uden politiske rævekager / – og alt det andet ubrugelige de har på lager. ■

DELTAG I SOCIALPÆDAGOGENS
FACEBOOK-GRUPPE

ET RUM FOR FAGLIG REFLEKSION
OG ERFARINGSUDVEKSLING

SL.DK/FACEBOOK

Landskonference i netværket for socialpædagoger, der arbejder med personer med erhvervede hjerneskader

5. – 6. november 2012, på Hotel Comwell, Middelfart

FORRÅELSE – DEN PERSONLIGE BAGAGE – NARRATIV DOKUMENTATION

Dorte Birkmose, Morten Holler og Janne Hedegaard vil give os forskellige bud på at få fornyet drivkraft i arbejdet, når vi forandrer os og når vores vilkår forandres

Tilmeldingsfrist: 24. august 2012

Yderligere oplysninger og tilmelding: www.sl.dk/kalender

Bostøtten som hurtigløber

Synspunkter

Bringes efter en redaktionel vurdering. Synspunkter må højst fylde 8.000 anslag.

Læserbreve

Socialpædagogen er forpligtet til at optage læserbreve fra medlemmer. De må højst fylde 2.000 anslag. Læserbreve med injurierende indhold kan afvises.

Læserbreve og synspunkter, der bringes i bladet, offentliggøres også på internettet.

Læserbreve og synspunkter sendes til redaktionen@sl.dk

Deadline for læserbreve til nr. 16/12 er mandag den 6. august kl. 12.00.

Arbejdet som bostøtte er ramt af besparelser og bliver mere og mere hektisk – men har politikerne egentlig tænkt over, hvor stor forebyggende effekt det har?

Af Pelle Larsson

En bostøtte på arbejde må løbe stærkere og stærkere. Refleksion er noget den enkelte bostøtte må gøre på linje med den øvrige multitasking i bil på vej til borgeren. Forøgelsen af den såkaldte A til A-tidsprocent (ansigt til ansigt) fra lad os sige 46 pct. til 63 pct. som trådte i kraft hen over efteråret 2011 har haft uhensigtsmæssige følgevirkninger, som jeg kort vil skitsere.

Lad os kikke på et eksempel: 63 pct. af en dag på 8 timer, det er faktisk mere end 5 timer, som bostøtten hver dag skal stå ansigt til ansigt med borgeren. Det kunne måske lade sig gøre, hvis borgerne boede dør om dør, men det gør borgerne ikke. De bor spredt, og det er ikke til at komme uden om, at der er kørsel fra Herodes til Pilates og tilbage igen og så en tur til

psykiatrisk hospital over 40 km væk for at besøge en borger, og tilbage igen til endnu en borger et sted på landkortet.

Bostøtterne dækker ind for hinanden ved sygdom og ferier, og der er således meget af vores arbejde, der skal koordineres indbyrdes. Der skal ringes og gøres ved, og det er ikke altid, at tingene går op i en højere enhed, således at det ene besøg afløser det andet som perler på en snor. Ofte er dette en kaospregt situation, hvor bostøtten hænger i en klokkestreng for at putte sin syge kollegas borgere ind i sit skema.

Bostøtten skulle gerne være det friske og inspirerende pust udefra, der kan rumme borgeren ud fra dennes forudsætninger, og det kan vi stadig langt hen ad vejen.

Men det er svært ikke at komme til at blive hektisk, eller tænke på den næste borger man skal besøge i perlerækken.

Ofte er borgeren præget af problematikker, som der skal handles på her og nu. Der skal arrangeres besøg hos læge, sagsbehandler og jobcenter eller der skal åbnes post, der inviterer til det uventede: Borgeren kan vælte alle sine problematikker ud på en gang over for bostøtten, og der

opstår uforudsete situationer, som også er tidskrævende.

Livline og forebyggelse

Bostøtten er i mange tilfælde borgerens livline: Vi er der til at beskytte og hjælpe borgeren mod den krævende omverden, men vi er også dem, der motiverer borgeren til at komme op og komme ud af sin dør, tage livtag med omverden.

Der er tradition for, at bostøtten er det positive indslag i borgerens hverdag, der følger op på akut opståede situationer, og som kan gribe forebyggende ind ved optræk til psykoser eller uhensigtsmæssig adfærd. Der er behov for ofte med ret kort varsel sammen med borgeren at deltage i møder med lokalpsykiatrien eller misbrugscenteret. Ledsagelse og støtte i diverse møder sammen med borgeren er en vigtig del af bostøttens arbejde, men hvor det ofte er andre end bostøtten selv, der planlægger tidspunktet for mødet.

Bostøtten kommer især under pres, når en anden (syg) kollegas borger har et sygehusbesøg eller lignende, som gør at ens egne borgere ikke får besøg til aftalt tid. Hvis ikke bostøtten kan være til stede hos borgeren som hidtil, når denne har behov for det ud fra et recovery-syns-

punkt, kan det medføre flere og dyrere indlæggelser samfundsmæssigt set.

Bostøtten er en forebyggende foranstaltning. Vi er som den ventil, der tager trykket, og hjælper borgeren med at skabe relationer og sammenhængskraft. Hvad enten borgeren er ADHD'er, spiseforstyrret, selvskadende, misbruger, boligløs, sindslidende – ofte i komplicerede kombinationer med andre særheder – har vedkommende borger også krav på en etisk tilgang fra bostøttens side.

Hvis vi ikke var der, eller hvis vi sjusker for meget pga. tidspres, ville der med garanti blive tale om flere og omkostningstunge indlæggelser, dyrere og mere omfattende boforms tilbud, mere ballade i gadebilledet. Vi er ved vores besøg med til at lægge en dæmper på misbruget, vi gyder olie på vandene i de konflikter, der konstrueres inde i hovederne på mennesker, der måske ikke har andre end bostøtten til at anerkende dem og støtte dem i deres valg, når skuden skal vendes, og der skal rettes op på et forpint liv.

Borgeren kan være fyldt op med vrede og frustration, de kan have selvmordstanker, og råber om hjælp og psykisk lindring fra bostøtten, der lægger øre til alt. Vi understøtter og hjælper borgeren med at møde op på i Lokopsykiatrien eller Jobcentret, og der kan være mange ad hoc-opgaver i den forbindelse, der går hen over hovedet på borgeren, hvis ikke bostøtten hjælper med at samle op.

Krævende alenearbejde

Vi skal have tid til at skrive vores dagbogsagtige notater på Bosted og have tid til at lave pædagogiske handleplaner på baggrund af de handleplaner, som sagsbehandleren laver med borgeren. Borgeren kan ikke altid overskue, når vedkommende skal forholde sig til flere sags-

Bostøtten er en forebyggende foranstaltning. Vi er som den ventil, der tager trykket, og hjælper borgeren med at skabe relationer og sammenhængskraft

behandlere – hende fra ydelseskontoret er ikke den samme som den sociale sagsbehandler, der sidder et andet sted – der er mange instanser, der vil have andel i, hvordan borgeren bedst vil trives, og som vil have status og ressourceprofiler fra bostøtten, og møder med bostøtten.

Dokumentationen er vigtig i alt, hvad vi foretager os som bostøtter. Hvis der ikke er tid til det, fordi tempoet bliver speedet kunstigt op, risikerer bostøtten at blive stresset.

En følgevirkning af et sådant arbejdsliv kunne være psykisk nedslidning og stress med øget sygefravær blandt personalet til følge.

Alenearbejdet afstedkommer et behov for kollegial sparring, supervision og personalemøder, som der også skal være tid til.

Bostøtten har simpelthen behov for at dele erfaringerne med andre i kollegial sammenhæng, og der skal være tid til at være opsøgende i forhold til nye fagspecifikke tilgange på komplicerede bostøtte opgaver.

Under stigende pres

Vi har gennem det sidste halve år set nedskæringer på vores område. Der har været fyringer af bostøtter. Stillinger bliver ikke genbesatte. Der har været

påfaldende mange langtidssygemeldinger blandt bostøtte-medarbejdere, som ganske enkelt krakelerer under presset. Der sker nemlig det, at de langtidssyge ikke erstattes med bostøttevikarer i samme omfang, som det er nødvendigt. Hvad bliver refusionerne brugt til?

Mht. visioner og strategi vil jeg anbefale KL at holde op med at ødelægge gode og sunde kulturer på arbejdspladser, der har med andre mennesker at gøre. Nu har jeg selv set, hvad nedslidning og stress gør, når arbejdsmængden speedes op, og det hele skal gøres bedre og mere effektivt.

Ved denne handlemåde skabes der en utryghed, hvor medarbejderne hver især bliver nødt til at hytte sit eget skind. For at undgå fyring må de gøre sig uundværlige hver på sin vis ved at tilpasse sig vilkårene. Det er en farlig leg, der går ud på at være overskudsagtig og påtage sig de ekstraopgaver, det giver, når den næste kollega i rækken bukker under for stress.

Jeg tænker, at det står skidt til, når kommunale arbejdsgivere i en velfærdsstat udarbejder en personalepolitik, der kan koges ned til: 'Nå, nu er der endnu en medarbejder, der er blevet langtidssygemeldt. I

andre må fordele opgaverne mellem Jer og dække ind for hinanden, hvem vil tage sig af borger A, B, C...?'. Disse kommunale arbejdsgivere er fuldstændig tonedøve og iskolde over for om de rammer og vilkår, de lægger til rette for deres medarbejdere, er noget medarbejderen kan trives og udvikles i.

Nye veje

Vision og strategi kunne fx være at lave et projekt omkring effekten og tilfredsheden med vores arbejde hos borgeren. I stedet for at begynde at fyre folk kunne der vel udvikles nye opgaver og nye tiltag?

Der kunne laves et projekt, hvor bostøtten gik massivt ind og støttede intensivt mange timer i stedet for som nu en eller to gange om ugen. Bostøttearbejde i den såkaldte BUM-model er en rigid størrelse, hvor alt forgår individuelt efter aftale med sagsbehandleren. Bostøtterne vil gerne arbejde med grupper, der kunne udvikles projekter med mennesker med samme diagnoser og behov fx, og som sidegevinst kunne have glæde og udbytte af hinanden.

Der kunne eksperimenteres med opsøgende arbejde på andre måder, der kan laves projekter med brug af it-medier, projekter med evidensbaseret metodeudvikling etc., som kunne breddes ud, når man kan se, at det virker vel at mærke. Der kunne i langt højere grad søges fondsmidler til at prøve sig frem i nicher og grænseflader til beslægtede fagområder, hvor ved bostøttens arbejde kunne udvikles fremfor at afvikles.

Jeg håber at mit oplæg kan give anledning til en sund og konstruktiv debat rundt omkring, hvor der også er fokus på trivsel og kvalitet i den fortløbende praksisudvikling. Og husk at det ikke altid er gjort med en sparerunde forklædt som effektivisering. ■

FOTO: KRISTINE THEILDGAARD

DEN ANSVARLIGE LEDER Daværende forbundsformand Jens Asger Hansen beroliger to betjente med, at demonstrationen er slut om lidt. I baggrunden ses daværende amtskredsformand i Århus, senere forbundsformand Kirsten Nissen

Fem minutter i tolv

På FN-dagen i 1985 afbrød Socialpædagogerne deres hovedbestyrelsesmøde for at deltage i fredsstrejke på Københavns Rådhusplads

Af Kurt Ladefoged, kl@sl.dk

I midten af 1980'erne herskede den kolde krig mellem øst og vest stadig, og fredsbevægelserne var meget aktive med at opfordre magthaverne til at forhandle nedrustning og nej til stjernekrig – det vil sige rumbaserede våbensystemer. Det daværende SL var også aktiv i fredsbevægelsen, og

på FN-dagen den 24. oktober 1985 afbrød hovedbestyrelsen sit møde for at deltage i fredsstrejken 'Fem minutter i tolv' på Rådhuspladsen.

Med bannere som bar teksten 'Nej til stjernekrig' og 'Norden atomvåbenfri zone' blokerede hovedbestyrelsens medlemmer og ansatte i SL's sekretariat fem minutter i tolv H.C. Andersens Boulevard. Til akkompagnement af dyttende biler kom politiet også til og efterspurgte den 'ansvarlige leder' for opløbet, hvilket viste sig at være daværende forbundsformand Jens Asger Hansen.

Politiet truede med at fjerne demonstranterne, da de 'spærrede for offentlig samfærdsel'. Men inden det kom så vidt slog rådhusuret tolv, og demonstranterne fjernede sig i god ro og orden. ■

Vi har været i fotoarkivet og viser glimt fra Socialpædagogernes historie med billeder fra dengang...